

312725

వ ర్తి ది న ము వ్ర క టి ర వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ డిసెంబరు నెల 5 వ తేది శుక్ర వారము
Vol. 17 } MADRAS, FRIDAY 5th DECEMBER 1930.
శ్రీ ప్రమాదు తనామ సంవత్సర మాగ్ధిరమాస పూర్ణమ } సంచిక ౨౦౩
No. 203

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్యును. వాయువుపోట్ల
కాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్లను పోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
కాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
కురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లో కూడ వాడుచున్నారు.

గొప్ప గొప్ప వారిచే
వేలకు వేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటీ జూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బీతో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బీ 1-కి రు 6-4-0 లు.

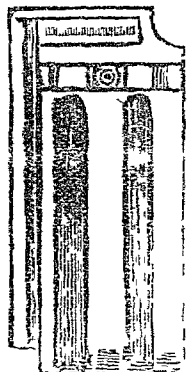
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండగలది

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

109, ప్రేరిరోడ్డు, భోర్లు, బొంబాయి.

“పాండు మార్కు” పెంకులనే కొనుడు

సాగసునంద, ఉపయోగమునందు, మితవ్యయమునందు దీనికి సమాన
మైన ఇంటి వైకప్ప మరెడియు లేదు.

ఈ దిగువకం వెనీవారిచే తయారు చేయబడినది

స్టాండర్డు టైల్ అండు క్లే వర్క్స్, లిమిటెడ్.

THE STANDARD TILE & CLAY WORKS, LTD., } FEROKE,
ALWAYE,
BANGALORE.

ఏజెంట్లు:—నాగం. రామలింగయ్య, కాకినాడ.

(Largest Indian Manufacturers)

కొన్ని జిల్లా ఏజెన్సీలు కాళిగానన్నవి.

ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్.

హెడ్ ఆఫీసు:—మచిలీపట్టణము.

కాకినాడ బ్రాంచి.

కరెంటు డిపాజిట్లు — ఈ ఖాతాలు పెట్టుకొనటకు యెట్టిఖచ్చన్నా లేకు నట్టి, జనీవరి మొదలు జూలైవరకు
సం॥నకు 2½% చొప్పుననూ, జూలై మొదలు డిసెంబరు వరకు సం॥ 2% చొప్పుననూ, రోజునిలువలమీద నడ్డీ ఇవ్వబడును.
సేవింగ్స్ బ్యాంకు డిపాజిట్లు — ఈ ఖాతాలమీద 100 కి సం॥ 4½% చొప్పున రోజు నిలువలమీద నడ్డీ
యివ్వబడును చెక్కులద్వారా వైకం విడుద్రాచేసుకొనవచ్చును

ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు—మీద 100 కి సం॥ రూ 6 చొ॥ నడ్డీ ఇవ్వబడును సంవత్సరమునకు పింపిన కాలమున
కున్నా, పెద్ద మొత్తములకన్నా, చిట్టకొరకు ఏజెంటుకేర వ్రాసిన బదిలీయగలరు.

అన్ని విధములైన బ్యాంకింగు వ్యాపారములన్ను చేయబడును

డి. యస్. శాస్త్రి, యం ఏ., సర్వ ఎ. ఐ. బి., కార్యదర్శి

దుర్గా మెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

గనేరియా మిక్స్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదుర్చును.

(1) ఈ మందు నెగరోగములకు నివారించి మూత్రము
విడుచుచున్నప్పుడు గలుగు పోట్లు, మంట, చురుకును యింజక్షన్లు
లతోను పిచికారీలతోను నిమిత్తము లేకుండ తక్కువ ఖరీదుకొను
నీసా 1-కి రు 8-0-0.

మూర్ఖారిష్టము

(2) ఈ మందు ఎటువంటి మూర్ఖులైనను ఎన్ని వేల
వ్యర్థములకుండియున్న మూర్ఖులైనను గ్యారంటీగా కుదుర్చును.
నెలకు పదిపావు మందు కు, 2-0-0.

పొడలకు తైలము

(3) ఈ తైలము తైల పొడలసేగాక యింజక్షన్లను తైల
పొడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గడ్డి, కచ్చాడి
ముదలునాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పొగొట్టి చర్మ
దూసు మామూల స్థితికి మార్చును డబ్బీ 1-కి రు 1-0-0
ఏజెంట్లు కావలెను కి

నుహాపాథ్యాయ కళాప్రపూర్ణ పేదము వేదవటు

రాయ శాస్త్రులవారి గ్రంథములు

అముక్తమాల్యద వ్యాఖ్యతో	8	0	0
కృంగార వైవధము వ్యాఖ్యతో	6	0	0
కథాసరిత్సాగరము వచనము 3 వాల్యం	8	0	0
ప్రతాపరుద్రుడు నాటకము	1	4	0
ఉత్తరరామచరిత్ర నాటకము	1	0	0
మేఘసందేశము సంపూర్ణ వివరణముతో	2	8	0

కేటాను నియంత్రణ కే కేంకటరావు

4 మల్లి కేశ్వర పేటి, 3 టి. మద్రాసు అని వ్రాయవలయును

విదేశవార్తలు

ఫెడరలు విధానము

నిమ్న జాతులు-కర్నలు గిడ్డిగారు

(రూటరు ప్రత్యేకతంతి)

వ హుమిద్ దీక్షలుగాని ఇతరస్వల్పసంఖ్యాకులకు కేంద్ర మంత్రివర్గము స్వల్పసంఖ్యాకులనుండి ఇద్దరిని మంత్రిలుగా నియమించుననెనని కర్నలు గిడ్డిగారు లార్డు చాన్సలరు లొక లేఖను వ్రాసిరి. నిమ్న జాతులు, ఇండియను ప్రెస్టియనులు సిక్కులు, ఆ స్టో-ఇండియనులు మరతలు 60000000 మంది గలవని వారి ప్రాతినిధ్యమునుగూర్చి ప్రత్యేకముగ ఏర్పాటులను జేయుచున్న ఫెడరలుసభయే. మంత్రివర్గమును ముఖ్యముగ సంసానముల ప్రతినిధులు హిందువులు ముస్లిము ప్రతినిధులతో సందిపావు ననిరి. రాష్ట్రములందు వివిధకారణములచే ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమునుగూర్చి ప్రత్యేకముగ ఒకవిధానమును తయారుచేయుట కష్టమని కాని కేంద్రసభలో స్వల్పసంఖ్యాకుల ఆశయములను సమాహమగ అందరిరపున ప్రతినిధులను నియమించి కాపాడవచ్చు ననిరి కేంద్రసాసనసభలోను మంత్రివర్గమునను 1/5 లేక 1/3 స్థానములను స్వల్పసంఖ్యాకులకు ప్రత్యేకించవలెననిరి. మంత్రివర్గములందు వంతుల ప్రకారము ప్రతి సంఘమునుండి వ్యక్తును నియమించవలె ననిరి

సిలోను ఆదాయపుపన్ను చట్టము

(రూటరు ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, డిసెంబరు 3 — సిలోను ఆదాయపు పన్ను చట్టమును ప్రభుత్వము గారు ప్రవేశపెట్టెదని కామన్స్ సభలో పీట్స్ గారు ప్రత్యుత్తర మిడిరి. గవర్నరు డెన్పునటుల నుమూల ఆదారము ప్రకారము ప్రభుత్వసభ్యులు ఓటు జేతురు ఈవిషయమై అధికారసభ్యులు స్వేచ్ఛగ ఓటుచేయవలెనని గవర్నరు చెప్పవలెనని కోరిరి అసభి-రసభ్యులలో రెండు ఖాళీలను పూరి చేయువరకు ఈ చట్టమును మాడవసారి ప్రవేశ పెట్టుండ ఆపుజేయవలెనని ఈవిషయములన్నియు గవర్నరు ఇష్టముతో గూడుకొన్నవిని భామన్ గారు రెగగవలెనని పీట్స్ గారు ప్రత్యుత్తరము నిడిరి ప్రభుత్వమువారు ప్రవేశపెట్టిన చట్టము నకు అనుకూలముగ ప్రభుత్వసభ్యుడు ఓటుచేయుటలో అతీతము లేదని పీట్స్ గారు రనిరి

వెండిధర

(రూటరు ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, డిసెంబరు 3 — వెండిధరను ప్రాప్త ప్రజలు కొనుగట్టుల ఏర్పాటుచేయనిచో ప్రభుత్వముగూ నెగపెట్టుట కవకాశే చేర్చుడు ననియు, వారి క్రామిక విప్లవ మేర్పడుననియు యునైటెడ్ కింగ్ డమ్ ప్రెజ్ డార్లింగ్ గారు చెలిసిరి. వెండిధరను ప్రజలు కొనుగట్టు వీలగునటుల చేయుచో అసియా వాసులు తలపెత్తుకొనుటకు వీలగుననిరి. దానివలన మెన్సోకో దక్షిణ ఆమెరికాకుకూడ లాభించుననిరి.

లండనులో

చరకా ప్రదర్శనము

(రూటరు ప్రత్యేకతంతి-కాపీరైటు)

లండన్, డిసెం 3 — సబర్బన్ ఆశ్రమ శిష్యులు, తయారుచేసిన చరకా పనులను, కాంతి నికేతనమున రవీంద్రుడు ఆతని శిష్యులు తయారుచేసిన చిత్రపుటలను లండనులో, విశ్రాంతి భవనమున, ప్రదర్శించిరి భారత విద్యార్థిసంఘ విద్యాకాళికార్య దర్శి దీని సేర్పాటు జేసెను.

భారతదేశము

వింటర్ ప్రభుని యుపన్యాసము

(రూటరు ప్రత్యేకతంతి-కాపీరైటు)

లండన్, డిసెం 3 — ఇండియాను గురించి వింటర్ ప్రభువు యునైటెడ్ క్లబ్బులో సాయంకాలముపన్నుసించి నునియుండెను. కాని రౌండుటేబిలుసభ సందిగావసభలో బతుటకు పూర్వము ఏర్పాటు జరిగెను. ప్రస్తుతముతడు ప్రమాదకరముగ ఉపన్యాసము చేయుచుండ నుండవలెనన్న ప్రాణమును విసిగించునటుల యుపన్యాసించవలెను అట్లుచేసిన ఈయన సభ్యులు.

“మాండేటుకు కేవలము విరుద్ధము”

ప్రభువు సభలో యూదుల చర్యను ఐలింగ్ టన్ ప్రభువు విమర్శించుట

రీడింగ్ ప్రభువుగారు యూదుల చర్యను సమర్థించుట లండన్, డిసెంబరు 3 — ప్రభువుల సభలో వాల్టెస్టీను గూర్చి చర్చజరిగినపుడు, అవాస్త్రాంతము జేయుటకు వీలు లేనట్టి నిబంధనతో యూదులను ధూతులను సంపాదించుట ను గూర్చియు, యూదుల కార్మిక పులనే తప్ప మరీ యితరలను నియమించుటకు వీలులేని విధానము కవులకు దీసుకొనుటనుగూర్చియు ముఖ్యముగ విచారము గావింపబడెను. పానఫీల్డు ప్రభువు చర్చకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, వాల్టెస్టీను నందలి యూదులు చట్టమునకు వ్యతిరేకముగా నేమియు గావించుటలేదని నడిచిరి. యూదుల చర్యను చట్టవిరుద్ధ మొనర్చుటకై కాసనములను సవరణ చేపట్టడంపై ప్రభుత్వమువారు దృఢోపలేతు యూదులచర్య ప్రభుత్వవిధానమున కనుగుణముగ నున్నదా యకు ప్రశ్న, వాల్టెస్టీను దృఢోపలేతుబట్టి యు, ఆచరణ విధానమునుబట్టియు పరిశీలించవలయును

మాండేటు సంపూర్ణముగ నాచరణలోనికి

దీసికొనిరాబడుననుట
మాండేటును పూర్తిగా నాచరణలో పెట్టుటగా, యా ప్రశ్నకు నర్తించున సకలవిషయములను ప్రభుత్వమువారు మగనితురు

ఐలింగ్ టన్ ప్రభువు

చర్చకు ప్రారంభించుచు నా నావాతీయ సమితియొక్క ప్రధానసూత్రములను మాండేటునకు యూదుల చర్య కేవలము విరుద్ధమేయని ఘంటాపథముగ బట్టిరి

రీడింగ్ ప్రభువు

ప్రభుత్వవిధానమును సమర్థించుచు యూదులను అరబ్బులను యొందారులయెడ మైత్రిని గల్గియునుట యావశ్యకమును సంగతి నొప్పుకొనిరి. అరబ్బులు తమ ధూతులను తలంతుట తామే అమ్మరినయు, వారికి మరల నెలకు సంపాదించెయ్యుట విధానముగా నేరదనియు అట్టి నేలను వారు తిరుగా నమ్మిజేయవచ్చుననియు రీడింగ్ ప్రభువుగారు పట్టిరి (రూటరు)

ఆర్-101 విచారణ మరల ప్రారంభమగుట

జర్మీక్ విమానరాజముయొక్క నాయకుడు

సాక్ష్యపరిశీలనయందు సహాయ మొనర్చవచ్చుట

లండన్, డిసెంబరు 3 — నేడు ఆర్-101 విచారణ మరల ప్రారంభమయినపుడు, గ్రాఫ్ టెస్టియొక్క ప్రధానాధ్యక్షియగు ఎక్స్-నర్ గారు విచారణసభ్యులను విచ్చేసిరి. వారను, ప్రధాన విచారణాధికారియగు సర్ జాన్ ఫ్రైడ్ గారు యు డొలకరకులకు నేలందుకొనియుచు ప్రశ్నించిరి ఆంగ్ల విమానదళాధికారియగు [క్రాఫ్ట్ డెడ్ లీడర్] బూత్ గారి తో ఎక్స్-నర్ గారు కరస్పర్డు గావించిరి పిమ్మట సర్ జాన్ ఫ్రైడ్ గారు వారిని తమ యాసనమునకు సమీపమునందుగల యాసనమున గూర్చుండబెట్టుకొనిరి
ఎక్స్-నర్ గారు సాక్ష్యమునంతయు చదివెదనియు ఆర్-101 విషయము కారణముగా చేర్చినవసుసంగతులను, వారు సాక్ష్యముగ పరిశీలించుననియు అధ్యక్ష ఫ్రైడ్ గారు చెలిసిరి (రూటర్ స్పెషల్)

స్వేయిను ప్రధానామాత్యుని తుపాకితో కాల్పుట

(రూటరు ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, డిసెం 3 — ఎల్ సోలుపత్రికా సంపాదకుడు జోజిఫ్ లిజో గారు (రాచకీయాకాళి సంపాదకుడు) స్వేయిను ప్రధానామాత్యుడను బేరంగరుగారిని తుపాకితో గాల్పిరి. మంత్రివర్గముగూర్చి పత్రికాప్రతినిధులతో చెబుతుటకు వారిని ఆహ్వానించనపుడు ఇత డాకిని గాల్పెను అయితే బేరంగరుగారికి డెప్పుతలలేదు. లిజో పైకుట అతని చేయి బేరంగరుగారు పట్టుకొనిరి. తాను పత్రికా సంపాదకత్వమును ఇప్పుడే మానుకొంటిననియు బేరంగరుగారి సోపల్టె ఆధికారము నుగూర్చి ఆరాచక ప్రదర్శనమును గావించెదననియు లిజో గారు బేరంగరుగారితో చెలిసిరి. లిజో గారు పిచ్చితనము నందున్నప్పుడు అట్లు చేసెనని బేరంగరు వారాపత్రికాధిపతులు ను తమ యభిప్రాయమును చెలియజేసిరి.

స్కాట్లెండులో సమైక్యత కొనసాగుచుండుట

పిన్ వెల్ గారు కాల్పికనాయకులతోను, గమల యజమానులతోను సంతరించుట

దగ్గి, డిసెంబరు 3 — సమైక్యతను కొనసాగించుట యునైటెడ్ స్కాట్లెండు గమలపరివాండు తలార్థులగుగా తీర్మానించుటవలన పరిశీతులు మంత్రిచిట్టాడీక్షున్నను అననుకూలముగ సరిజానుము గలగకుండుననియు నట్లుబడుచున్నది అందరికిని సంతృప్తిరచుచు ప్రహేళికాచర్యము నొనర్చుట-తామితరకు సలుపుచున్న ప్రకాశముల నికముందు కొనసాగించుటకు గమలకాళికా క్యరస్పి యు పిన్ వెల్ గారు సునిశ్చితులై యున్నాడు కార్మికులయొక్కయు, యజమానులయొక్కయు ప్రతినిధులయభిప్రాయముల నెప్పటి కప్పుడు వారు చెలిసిరి కొనుగట్టు గ్రేట్ బ్రిటన్ గమలపరివాండు సమావేశము చేపు మరల జరుగునపుడు, స్కాట్లెండుగమల పరివాండు యభిప్రాయములు పరిశీలించబడును మరియు, దక్షిణ కేల్సుగమల పరివాండు తాము నానికముగ గావించుకొనియున్న యెర్పాట్ల నామోడింపవలయునని దరఖాస్తు గావించియున్నాడు గాన, ‘స్పెర్డిట్ ఓవర్’ (కాలపరిమితి వారముతెలిసిరి సర్) పదతి కెవరును సమ్మతించరాదని తాము వెనుక గావించియున్న తీర్మానమును సమావేశమువారు మరల పరిశీలించ లసియుండును

స్కాట్లెండునందలి బొగ్గుగమలలో నధికభాగమునందు పని నిలిచిపోయియున్నది కాని, బ్రిటనునందలి యితరభాగములలో (అనగా ఇ గ్లాడు, వేల్సులలో) స్పెల్టను పమ్మై కట్టలేదు

రోజంతయు సంభాషణలు జరుగుట

సమావాసప్రయత్నములు కొనసాగుచున్నవి ప్రధాన మంత్రి రామ్సే మెల్బోర్న్ గారు నేటిరాత్రి గమల పనివాండ్ర నాయకులతో సంతరింపవచ్చును. ఈ రోజంతయు, గమల కాళికాకార్యదర్శి యు పిన్ వెల్ గారు, గమల పనివాండును, యజమానుల సంఘావ్యోలును సంతరింపుల జరిసిరి.

కేపటి సమావేశములో పలు జిల్లాలనుండి వచ్చెడి నివేదికలు పరిశీలించబడును (బ్రిటిష్ ఆఫీషియల్ వైర్లెస్)

ప్రభుత్వమును, పనివాండులకూడ తమ నిర్ణయమును మార్చబలకుండుట

లండన్, డిసెంబరు 4 — బొగ్గుగమలనందలి పరిశీతు లీ కను తీవ్రముగ నే యున్నవి మెల్బోర్న్ గారు, గ్రాహం. పిన్ వెల్ గారు గమల పనివాండ్ర సమాఖ్యసంస్థయొక్క కార్యదర్శి హాకెన్బర్గుతో నిన్నరాత్రి కామన్సుభామందిరములో చాల నేపు ముచ్చటించియుండిరి, ‘స్పెర్డిట్ ఓవర్’ పదతి విషయములో బొగ్గుగమల నిర్ణయనందు మా త్వ ను గల్గించుమని ప్రభుత్వము వారు చెప్పట లేదు కార్మికనాయకులన్ననో, నేటిగమల పనివాండ్ర సమావేశమును ‘స్పెర్డిట్ ఓవర్’ పదతికి సమ్మతి నొసంగ నిరాకరించుచు నది గావించియున్న తీర్మానము నుపసంహరించుకొన జేయగల్గుదు మని నమ్ముచుండట లేదు. (రూటరు)

వివిధ స్పృహనర్ కన్య

ఇంగ్లాండునుండి దక్షిణాఫ్రికాకు విమానప్రయాణము నారంభించుట

దగ్గి, డిసెంబరు 3 — సుప్రసిద్ధ బ్రిటీషు వైమానికు రాండ్రలో నొకతై యు వివిధ స్పృహనర్ కన్య విమాన దళాధికారి ఎడ్వర్డు సహియె నేటియందును 7 ఘంటలకు క్రాయ్డన్ నుండి దక్షిణాఫ్రికాయందలి కేపటౌనుకు విమానములో పయనమై వెళ్లెను, ఏమరోజులలో నచటికి జేరుట కామె యత్నించును. గత అక్టోబరునెలలో దక్షిణాఫ్రికాదేశ గుడగు ఆర్ కన్స్టెంట్ లండనునుండి కేపటౌనుకు తొమ్మిది గోజులలో నెగిరియుండెను బెజ్ ఫర్డు ప్రెస్టి పీమ్మెనెలలో వైకాలపరిమితి కొకపూట యాలపర్యముగ నా పట్టుకములందు ప్రయాణ మొనరించియుండిరి 1201 మైళ్లదూరము ప్రయాణమునకు సరిపోవునట్లుగ 70 గాలన్ల పెట్రోలును స్పృహనర్ కన్య దీసికొని వెళ్లెను.

రోమునగరమును చేరుట

స్పృహనర్ కన్యయు, ఎడ్వర్డును నేటి సాయంకాలము రోమాపురి చేరిరి (బి. ఆ. వై.)

ఇండియాలో చీరాపత్రిక

కలకత్తా, డిసెం 3 — ఇండియాలో ప్రప్రథమునందగు “ఇండియాలోని చీరాపత్రిక” యొకటి వారమునకు రెండు సార్లు ప్రకటించుటకు నేడు డిక్లరేషన్ గు కొనబడెను. (క్రీ. పై.)

ఇంగ్లీషుమందులు పలసరకులు సబ్బూరిక్, ప్రిలిక్
మొరాట్క్ ఆసిడ్, వ్యాపారస్థులు,
రేత నం. నెనపునాయునివిధి, మద్రాసు.

వ్యవసాయము

సాలూరు
(ఒకవిలేఖరి)

పోలీసువారి చర్య

ఈ మధ్య కార్యాంతరమున విశాఖపట్టణము నుండి శ్రీయుత పురిపండా అప్పలస్వామిగారు, ఆరున మిట్టలంకొకరును కలిసి ఇటువలె వచ్చి వెళ్లి యుండిరి. వారిలనుండి బడలిన మరునాడు ఇచ్చటి పోలీసు ఇన్స్పెక్టరుగారు శ్రీయుతముల ప్రజలభరణి, పురిపండా కృష్ణమూర్తి, బి. హెచ్. సత్యనారాయణగార్లు పోలీసు స్టేషనుకు పిలువవలసి. శ్రీఅప్పలస్వామిగారు, ఆరున మిట్టలను, ఈమల వ్యవసాయములలో విశ్రేణ్యమును బంధుత్వమును కలిగి యుండుటచే బసచేయుండిరి అందువలన వై ప్రజలభరణి అడలనవారిని ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగ రావించి శ్రీపురిపండా అప్పలస్వామిగారు రెండుల కిటుకు వచ్చివదియు, ఎటు వదిలినదియు, ఎటు వదిలినది స్వీకరించినదియు మొదలగు విషయముల వదిలి వ్రాసికొనిరి. కాంగ్రెసుకు సంబంధించిన యుద్ధముల నుండి వారిని చెప్పి మరలించరాదా యని శ్రీకృష్ణమూర్తి గారితో ననిరి. శ్రీఅప్పలస్వామిగారు విశాఖపట్టణము అఖిల భారత చర్య సంఘము మేనేజరుగ నున్నారు. కేవలము ఖాదీ దుస్తులనుండి తప్పించుకొన బాలకున్నారు.

విశాఖపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

గానసభలు

మాడవ సంవత్సరపు గానసభలు జయప్రదముగ పుర మందిరమున జరిగినవి. ఈసంవత్సరము ప్రత్యేకముగ జరిపించా రులప్రాపు లభించినది. బొబ్బిలి జయపురము చెముడుసంస్థానా ధిపతులు చేయూరికొనగిరి. ఈపట్టణగానసభలు జయప్రదముగ కొనసాగుటకు విజ్ఞప్తియులు పురపాలకసంఘ సభ్యులను అగు శ్రీయుత విన్నకోట దుర్గారావుగారికృపి యనల్పము. గానసభలు స్థాపించబడినది మొదలు నేటివరకు వీరు మాపిన యుత్సాహము ప్రశంసనీయును. ఈసంవత్సరపుసభలలో శ్రీయుత ద్వారము వెంకటస్వామినాయుడుగారి ఫిడేలువాద్యమును మణి అయ్యరుగారి మృదంగమును బి. ఎస్. కృష్ణమూర్తికాస్త్రి గారి గోటువాద్యమును నయనాపిల్లెగారి సంగీతకాస్త్రి ప్రదర్శనమును గాత్రమును మిసలలితాంగిగారి గాత్రమును ప్రా ధాన్యము వహించినవి. శ్రీ వెంకటస్వామినాయుడుగారి ఫిడేలు నందు తెలుగువాణి మృదులకంఠము తన్మయత్వమును గొలిపి నది అయిన దినమున శ్రీబొబ్బిలి సుస్థాధిపతి సభ సలకరిం చిరి. వీరికి శ్రువ్యహరమును వైచి కార్యదర్శి దుర్గారావుగారు గౌరవించిరి.

స్వదేశీప్రదర్శనము

రాబోళి జరవరి మొదటి రెండు వారములలో స్వదేశీ ప్రదర్శనము పురమందిరమున యువజనసమితివారి యజమాన్యమున జరుగును. ఈప్రదర్శనమునకు పురపాలకసంఘమువారు రెండవనెల యేబదిరూపాయల నొసగుటకు తీర్మానించిరి.

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

బెజవాడ 29-11-30 — ఈకొజన సాయంత్రము 5 గంటలకు బెజవాడ మ్యూసిసిఫ్ అఫీసులో పురపాలక సంఘ ము, సి. కొళందరెడ్డిగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమైనది 28 గురు సభ్యులు వచ్చియుండిరి. ఎజెండాలోని అంశములు కొంతవరకు తీర్మానింపబడినవి రాత్రి 7 గంటలకు సభ ముగిసి నది. ఇంకా కొన్ని అంశములు మిగిలియున్నందున కొలది కాల ములోనే తిరిగి మీటింగు చేయుటకు ఏర్పాటుచేయుదు మని చైర్మనుగారు నెలవిచ్చిరి.

రామమోహనలైబ్రరీ-బెజవాడ స్త్రీశాఖభవనము

బెజవాడ 1-12-30 కాకినాడ వాస్తవ్యులగు వల్లారి శౌకాయమ్మగారి ధనసహాయమున బెజవాడ గవర్నరు పేట లోనున్న రామమోహన పుస్తక భాండాగారాధికారులచే స్త్రీల పుస్తకాగారము నూతన భవనమునకు పునాదులు తీయబడినవి. ఈభవనము యింకొకమాసములో తయారగునట.

బెజవాడ కోర్టులు — చూడవ

ఈ నగరమున ఒక సబుకోర్టు మూడు చాలాకాలమునుండి అడ్డెముడ్డలో వు బరు 1928 సంవత్సరములో బెజవా డెట్టుటకుగాను భవనము కట్టుటకు గవర్నరు మీద ప్రారంభము చేయబడినది. ఈ భవన నవంబరులో తయారైనది. మొత్తముమీద డెట్టుటచేసి, ఈ 1-12-30 తేదీన కృష్ణమూర్తి ఎస్. మహాదేవ అయ్యరుగారిచే తలక ఈ భవనమున బెజవాడ సబ్కోర్టు ప్రెసిడెంట్ అమీనల్ మునసబ్కోర్టు మాత్రము వుం బడినవి. గవర్నరు మునసబుకోర్టు ఇంకను అడ్డెముడ్డలోనే వున్నది.

ఈ సందర్భమున చిన్న సంగతి ఒకటి జరిగినది. జడ్జిగారు 11గంటలకు తలుపులు తెరచుటకుగాను వచ్చి యుండిరి ప్రారం భోపన్యాసములు జరుపుటకు మధ్య వరండాలో కుర్చీలు మొదలై నవి ఏర్పాటుచేయబడియుండెను. అందువలన స్టేజర్లందరూ అక్కడకురాకుండ తూర్పు వరండాలో కూర్చుండిరి. దానికికా రణమేమన ఈ క్రొత్తవిల్లింగులో వక్త్రస్థు ఘనమున తావోసగ లేదనియు వక్త్ర సంఘాధ్యక్షులు మొదలగు వారు దీని విషయ మై అధికారులకు చూపినప్పుడు తావోసగకు పోవుటకు కాక అనూనానించినదియు తక్కినవారును ఈ దినోత్సవమున తాము పాల్గొనమని చెప్పిరిగాని ప్రెసిడెంట్కోర్టు ఇంకను సముగారైన బహి రక్షణ సాహాయుగారు కలగ లేనకొని ఇరువురు సమాధాన పత్రాంతి. వక్త్రసంఘమునకు గది యివ్వబడినది.

అంబాపూర్ణిమ లక్షకుంకుమార్పనాదులు

బెజవాడ 21-12-30 శ్రీ బ్రహ్మ స్త్రీకృపిమహాదేవి దేశకళ్యాణారమై బెజవాడ విజయోత్సవాన్ని దేవాలయ ములో శ్రీకుంకుమార్పనాదులు పంచాంగముగా దండినామ నాశ్రమస్వామివారి అధ్యక్షత క్రింద యాభి 8 వ తేదీ మొదలు 5 రోజులు బహువైభవముతో జరుగనున్నది. తత్సమయ మున పారాయణపాఠములు లక్షకుంకుమార్పన, రుద్రాభిషేకము దంపతిపూజలు, సంతర్పణలు, స్వస్తివాదముతో నామహాదే వికి గ్రామోత్సవాదులు జరుగునట్లు ఏర్పాటుచేయబడినవి.

తిరుపతి వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

గొప్పవర్షము

కడదిననెల 22 వ తేదీ మొదలు చలికాలి అధికముగా వీచుచుండినది. 24-11-30 తేదీ మొదలు కుంపరలు ప్రారంభ మైనవి. 28, 29, 30 తేదీలలో అఖండవృక్షము కురిసినది. మొత్తము 18 అంగుళములవర్షము 4, 5 రోజులలోను కురిసినది. అనేకగుడినెలు పడిపోయినవి.

శింగిరిగుంటనీళ్లు-కోర్టుకాంపాండు

తిరుపతి డి. మ. కోర్టు ప్రహరీగోడకు అనుకూనియుండు “శింగిరిగుంటనీళ్లు” నీళ్లు అధికమై, కోర్టు కాంపాండు లోనికి ప్రవహించుటకు ప్రారంభమైన కొన్ని నిమిషములకు పడమటి పార్శ్వమున, కొంతభాగం కట్టకు అధికారులు తీసివై చిరి. ఇప్పుడు కోర్టులోనికి నీళ్లు ప్రవహించుటలేదు. అన్ని తె ర్వలున్నూ సంపూర్ణముగనిండి కలుజాలు పారుచుంటున్నవి.

సువర్ణముఖనది

తిరుపతికి సమీపముననుండు, ఈనదిలో, గుమారు 30 సంవత్సర కాలములోగా, ఇంతటిప్రవాహము ప్రవహించియుండలేదు. ఈ నదిలో ఎచ్చట చూచినను, “నాగజేముడు” అగుపడుచుండునే గాని ఏ వర్షాకాలములోను, నీళ్లు ప్రవహించినట్లు లేదు. ఈ సంవత్సరం, ఇప్పట్లో ప్రజలకు, అవైపునుంచి ఈవైపునకుగాని, ఈవైపునుంచి అవైపునకుగాని 5 రోజులు అనేకగామాదుల వారలను చాటనివ్వలేదు. ఈ ఏటిలో ఎత్తబడి యుండిన “కళంకాల్యం” కొన్ని ప్రాంతాల్లోను.

రైల్వేనిలువబడుట

ఈనది తేటిగుంటకు, పూడిరైల్వేస్టేషనుకు మధ్య ప్రవహించుటచే, ఒకవం తెనవద్ద అధికముగా నీళ్లు వచ్చుటచే, రైలుగట్టు బిగిలపడసాగెను. రైల్వే అధికారులు ఈవిషయ ము తెలుసుకొని 30-11-30 తేదీ తెయింపులను, ఈ చోటు లపైచెవి పొంగునవలనమాత్రం అవైపు తెయింపుండి, ఈ వైపు తెయింపుట జాగ్రత్త నడిపించి, ఎక్కించిరి. మొయిలు తెయింపులు గూడ నిలుపబడినవి. 29-11-30 తేదీ రాత్రి నుంచి, 1-12-30 తేదీ రాత్రి వరకు తెయింపులు నిలుపబడినవి. నేటినుంచి, యధాప్రకారము తెయింపులు నడుచుచుంటున్నవి. ఈ నది ప్రవాహము శ్రీ కాళహస్తివద్ద అధికముగా ప్రవహించినది. నూతనముగ నిర్మింప బడిన, వం తెన మీదుగా కూడ నీళ్లు ప్రవహించినట్లు తెలియు చున్నది.

రైల్వే పోలీసువారు

తిరుపతి, తూర్పు రైల్వే పోలీసువారు 15 గురు ప్రజలు రైల్వే పట్టాలను, చాటివట్టున్నూ అందులకుగాను వారలపై తిరుపతి సబ్ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో చార్జీ పెట్టిరి. మేజిస్ట్రేటు గారు, డి 1 కి రూ 5-0-0 జూర్మానా విధించిరి. తిరుపతి తూర్పు స్టేషను పడమటి పార్శ్వమున, ఒక్క-గేటు ఇటివల వరకు వుండినది. రైల్వే అధికారులు దానిని ఎత్తివేసిరి. తిరుపతిగర ప్రజలన్నూ యాత్రీకులన్నూ రైలులన్నూ అదిమొదలు పట్టాలను చాటు కొని సాగు చేసి విషయముల కన్నూ యితర విషయములకన్నూ, కల్లుమండేవార, ఇష్ట దున్నూ వెళ్లుచున్నారు. రైల్వేగేటును ఎత్తివేసినందువలన నగర ప్రజలన్నూ యాత్రీకులన్నూ, విశేషముగా పట్టాలను చాటుటకులను, ఇందుకు మేజిస్ట్రేటుగారు డి 1 కి అయి దురూపాయలు జూర్మానాను విధించిరి. చెల్లించనియెడల ఒక వారంకోజాలు విడిచెదరు అని తీర్పుచెప్పిరి. రైల్వే అధికారులు పూర్వమువున్న గేటును మరల స్థాపించిన ఈ తొందరలు తొలగిపోవును.

సస్పెండు ఆర్డరు రద్దుకాబడుట

తిరుపతి దేవస్థానంలో బ్రహ్మోత్సవకాలంలో హం డీలో వేయబడినసామ్యుల రెక్క-పెట్టుబలో దేవస్థానం గుమాస్తా అఖి: మి త్తలైక్క-పెట్టి తక్కువ మొత్తం చెప్పినవిషయము ఇదివరలో ఆంధ్రప్రదేశ్లో ప్రకటించబడినది. తప్పురెక్క-పెట్టిన గుమాస్తాను, శ్రీ నారాయణ రావు గారు వారల సస్పెండు చేసిరి. ఈ ఉత్తర్వును గుంతుగాలికి ఆగమస్తా శివ్ వింతుకొనగా మహాంతగా, సస్పెండు అడ్డరు ను రద్దుచేసి, ఆకాలములో అతనికి ధేరవలసిన జీతమును కూడ ఇచ్చివేయబడినది అర్థమైనది.

జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షుర

డి. బి. వి. మునుసామినాయుడుగారు చిత్తూరు జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షులుగా వుండి ప్రధానమంత్రియటచే ఈ బోర్డు అధ్యక్షుర ఖాళీ అయినది. ఈ స్థానమునకు మ. రా. రా. శ్రీ సదుం, రఘునాథరెడ్డిగారిని, శ్రీమాన్ డి. వి. రంగచాల్ల డి. వి. వి. యల్. ప్రిడకుగారు ఉపహించిరి. చిత్తూరు నంబెరు మోతెట్టిగారు, అమోదించిరి. వేరే అభ్యర్థిని, ఎవరగాని ఉపహించినకపోవుటచే శ్రీయుత సదుం, రఘునాథరెడ్డిగారు, ఏకగ్రీవముగ ఎన్నుకొనబడిరి. ఈ విషయమున శ్రీ నాయుడు గారు, రెడ్డిగారికిని, శ్రీయుత రామకృష్ణరాజులంగారికి జరిపిన రాజీ కొనెయూడలియున్నది.

చెన్నపురి వలదలు

సహాయనిధి

నిన్న 4-12-30 వ తేదీన చెన్నపురికి 2 మాటలు వియ్య మును 15 రూపాయలను సమర్పించినాము. వారి పేర్లను నేడు మేము విజరించుటకు వీలు లేనదానికై విక్రీ-లి చింతిల్లును న్నాము. రేపు చాటిని ప్రచురించెదము

పై 2 మాటల వియ్యమును 15 రూపాయలను తీసుకొని పోయి నెలకలల్లు ఇండ్లులేక బాధపడుచుండువారికి 1 తలకు పడి వియ్యమును 1 అకావంతున పంచిపెట్టినాము.

ఇదే ప్రకారముగా ఇంకను 10 రోజులు జరుపుట కును, వారికై తగుపాటి గుడినెలను, ఇండ్లను ఏర్పరచుటకై ప్రయత్నించుచున్నాము గాన తన ధర్మదాతలను ఏర్పడి వారికి సహాయము చేయుటకై, తన ద్రవ్యసహాయములను చేయుదు రని దేవుని ప్రార్థించుచున్నాము.

టి. ఎ. రంగయ్య,

ఎస్. టి. కృష్ణయ్య,

కార్యదర్శులు. 15, కుమరప్పమొదలిసిద్ది, మద్రాసు. 5-12-30.

వేలము

విజయనగరం సంస్థానమునకు చేరిన సింహాచలం ఖైరత్తు ఘట్టమునందు చేరిన పలువిధ నిదీవిగల, తుట్టు కొప్పుల వెండ్రు కలు 21-12-1930 తేదీన బహిరంగవేలము వేసి విక్రయించ బడును. బాటమీదగా సింహాచలం రైల్వే స్టేషను విశాఖపట్టణము నకు 8 మైళ్ల దూరముండును. బి. ఎస్. రైల్వే వాల్తేన స్టేషనుకు 7 మైళ్లదూర ముండును. వేలమునకు ఖైరత్తు వాజరగుటకు వీలులేనివారు వారి టెండరులను కనబరూ నుంచి, కిలుచేసి ఈదిగవ తెలుపబడిన విలాసమునకు 21-12-1930 తేదీలోగా చేరునట్లు పంపుకొనవలెను.

టెంపిల్ అమీన్,

సింహాచలం దేవస్థానం, సింహాచలం పోస్టు,

వాల్తేన ఆర్. ఎస్. విశాఖపట్టణం జిల్లా,

ఇంకను వివరములు తెలియగోరువారు సింహాచలం టెంపిల్ అమీన్ గారికి వ్రాసిన బడయగలరు.

బర్మాలో గొప్ప భూకంపము

పూర్వో చాలమంది వృతినొందుట, ఇండ్లు కూలుట, ఇండ్లు తగులబడుట

రైలుగట్టు తెగుట, వంతెనలు కూలుట, రాత్రి 1 గంట 20 నిమిషములు మొదలు చాల సార్లు భూకంపములు కలుగుట

బర్మాదేశమునందంతటను

భూకంపము కలుగుట

చాలచోట్ల ముఖ్యముగా పూర్వో మిక్కిలి అధికముగా నష్టము కలుగుట

రంగూను, డిసెంబరు 4:—నిన్న రాత్రి బర్మాదేశము నందంతటను గొప్పభూకంపములు చాలసార్లు కలిగినవి. నీయుత్తరాఖండ్ లకును బీహారుకును మధ్య ముఖ్యముగా అశక్తికముగనష్టము కలిగినది. పూర్వో మిక్కిలిగొప్పపైము కలిగినది. పూర్వో రైలుగట్టుకు తెలిగ్రాఫు తీగెలుగూడ తెలిపోయినందున రైలు బండ్లుకు తొలివారూనుగూడ విలీనిపోయినవి 20 భవనములు కూలిపోయినవి. కోర్టు హాజరుకును రైల్వేనందెనలకును మరి పెక్కుగృహములకునుగూడ చాలనష్టము కలిగినది.

ప్రవాణ నష్టము

22 మంది చనిపోయి రనియును మిక్కిలి హెచ్చుమంది గాయములు తగిలినవనియును గూడ తెలిసినది.

ఇండ్లు తగులబడుట

భూకంపము కలిగినవెంటనే మాడు దుకాణములలో మంటలు బడులుదేరి అవి పూర్తిగా తగులబడిపోయినవి.

టోంగోలో నష్టము

టోంగోలో గూడ చాల నష్టము కలిగినవని తెలియుచున్నది. కాని, రూఢివార్త లింకను తెలియలేదు.

రంగూనులో భూకంపము

నిన్న 8 వ తేదీ రాత్రి 10 గ 20 నిలకు రంగూనులో మొదటిసారి భూకంపము కనబడెను. అది అంత తీవ్రముగా నుండలేదు. రెండవసారి రాత్రి 1 గం. 20 నిల మరల భూకంపము కనబడెను. అది చాల తీవ్రముగా నుండెను. చాలసేపు గూడ నుండెను గాని రంగూనులో నష్ట మేమియును కలుగలేదు.

పూర్వోనే అధికనష్టము కలుగుట

భూకంపము బర్మాదేశమునందంతటను గూడ కనబడెను. కాని మియాన్మారులోనికను పూర్వము మధ్య హెచ్చుగా నుండెను. అందులోను పూర్వోనే అతి ప్రబలముగా నుండెను.

36 మంది చనిపోవుట

పూర్వో 36 మంది చనిపోయిరి. పెక్కునందలమందికి గాయములు తగిలినవి. ప్రజలు నిద్రపోవుచున్నపుడే భూకంపము ప్రబలముగా కనబడుటవలనను ఇబ్బతియిండ్లు కట్టతోనే కట్టబడుటవలనను చనిపోయినవారి సంఖ్యకంటె గాయములు తగిలినవారిసంఖ్యయే మిక్కిలి హెచ్చుగా నుండును.

ఇన్నీక, ధార్యావీ, ప్రాము (దక్షిణబర్మా) కలా (త్రవర్మా) లలో నష్ట మేమియును కలుగలేదని తెలిసినది.

పెగూలో భూకంపము

పెగూలో నిన్న రాత్రి ముమ్మడి భూకంపము కనబడెను. మూడవసారి 45 సెకనులవరకున తీవ్రముగానే యుండెనుగాని నష్ట మేమియును కలుగలేదు. 1980 మే నెలలో కలిగిన భూకంపమువలన పెగూలో చాలయిండ్లు కూలిపోయినవి. వాటిలో చాలయిండ్లు నింకను కట్టలేదు.

రైల్వేలు పాడగుట

రంగూనులోను మాండలేలోను రైలువంతెనలు చెడిపోవుటయేగాక రైలుమార్గములకుగూడ నష్టము కలిగినందున రైల్లు నిరుపద్రవముగా నడుపుటకు నీలులేకుండకన్నది.

గొప్పవంతెన కూలుట

పూర్వోచాలమొదలున్న మారు అడుగుల పొడుగుగల గర్డరుబ్రిడ్జి చాలనష్టము కలిగినది. అవంతెనకు ఒకకొన నదిలోనికి పంగిపోయినది.

రంగూనుకు 10 మైళ్లదూరమునందున్న ఒకపేటలో దేవాలయమునకు సంబంధించిన ఉత్తనము జరుగుచుండెను. అచట దుకాణములు కూలిపోయినవి. ప్రజలు భయభ్రాంతులైరి. (ఆ. ప్రె.)

పూర్వో రైలుబండ్లు క్రిందబడుట

పూర్వో రైల్వేస్టేషనునంద సరుకులతో నిండియున్న 18 వేగులును ఒక యింకను కొన్ని సరుకులబండ్లును క్రిందబడిపోయెను. మాండలే రైల్వేలో రెండురైలులకుగూడ నష్టము కలిగినందున బండ్లు రాకపోకలకు నీలులేకుండకన్నది. (ప్రె. ప్రె.)

నదానందుగారి ప్రకటన

ప్రీవెన్ జర్నలు సంపాదకత్వమును భార్య కొనగబడెను

బొంబాయి, డిసెంబరు 4:—ప్రీవెన్ జర్నలు సంపాదకత్వమును వదిలివేయుచు శ్రీయుత యశ్. నదానందుగారు యాక్రింది ప్రకటనను గావించిరి:—

నా మీదికి కేసు కీ ప్రభుత్వముగా ముగియునను నెంపుచే బాహినుమీద విడుదలయెరిని. కాని కేసు చాల కాలము జరుగుచుండుటచే నా బాధ్యతను వదిలివేయవలసిన యవసరము కలిగినది. పత్రికా స్వాతంత్ర్యమునకుగాను పత్రికాధిపతులు స్వతంత్రులుగా నుండుట యవసరము. వైదుమండి బాహినువై విడుదలయై స్వాతంత్ర్యమును గోల్పోయినవారు పనికిరాకు. ఈ బాధ్యతను వదిలివేయుటలో పత్రికా స్వాతంత్ర్యమును, గౌరవమును కాపాడుదురే తనకర్తవ్యమనియు, ఈపత్రిక గూడ తన పృథ్వివలె తత్వంత గౌరవనీయుమైన దనియు నెలచి పత్రికా సంపాదకత్వమును వహింపవచ్చిన యాహెమ (తన భార్యకు) సంపాదకత్వమును వదిలుచున్నానను సంతోషము నాకు కలుగుచున్నది. (ప్రె. ప్రె.)

పన్ను వసూలు విచిత్రము

బోర్డుకు అనుభవము

బోర్డుకు, డిసెంబరు 1:—నీరావనకు చెందిన వాటి భాయిగారు తనకుతీరమునండి గ్రామమునకువచ్చి ఒకకూసాయి చిల్లరగావలసి యడుగుచుండెను. తమిటి అతనినిబాచి తన దగ్గర చిల్లరగవలసి చెప్పెను. వాటిభాయి అతనికి రూపాయి యిచ్చుకనే అకడు వానిని బోలిలో తేసుకొని పోవుచేర్చింప నలసిన కిక్కులోనికి జనుయిది. తీసికొనుచు రన్-అ అని చెప్పెను. (ప్రె. ప్రె.)

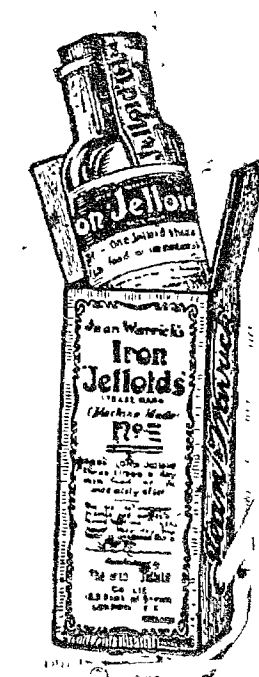
ఎబిడి సంవత్సరముల వయస్సులో

యావనము!

నీల యుండకూడదు? ఇది నరముల, రక్తనాళములపై నాధారపడి యున్నది. శ్రేష్ఠమైన యెట్టి రక్తము నరములకు బుడునిచ్చి రక్తనాళముల కృశింపజేయదు. మీరక పుట్టుకు నన్నట్ల భావించుటకు కారణము గలదు. మీరక్తమునకు బల మాత్రమే యున్నది. కొంతకాలము

ఐరన్ జెల్లాయిడ్లను పుచ్చుకొనుడు

కవి మివాంటి వారికొరకై తయారు చేయబడినవి. అవి సరియైన యారోగ్యము నిచ్చి, చురుకుగ పనిచేయుటకు రక్తమున

బలీననరములను నిర్మింపగలిగి యున్నది. ఇది మివాంటియందును యున్నది. అందుకొ జెల్లాయిడ్లు అందరు మందుల దుకాణవాణి నీసా 1 కి రు నొప్పైన అమ్మలకు యున్నది. ఇది 14 కోశాలకు సరిపోవునని. 40 కోశాలకు సరిపోవు. డెడ్ల నీసా 1 కి రు 2-12-0. 1

బొంబాయి కార్పొరేషన్:

జాతీయపతాకము

బొంబాయి డిసెం 4:—బొంబాయి కార్పొరేషన్ వారి డిసెంబరు కార్యక్రమములో జాతీయపతాకము మున్యసి. పర్ సాధముపై సంవత్సరముంతయు ప్రతిష్ఠించుటకు తీర్మాన మైనది. (ప్రె. ప్రె.)

12 గురు వలంట్టీర్ల అరెస్టు

కలకత్తా, డిసెం 4:—మాతపట్టి బుర్రాబజారులో విదేశీవస్త్ర దుకాణముల పిటింగు జేయుచుండగా 12 గురు వలంట్టీర్ల అరెస్టుజేయబడిరి. (ప్రె. ప్రె.)

దేశారాధకుని దుర్గణము

రణచోడ్ భాయి శంకరభాయి పటేలు బోర్డుకు, డిసెం 1:—నవం 29 వ తేదీ శ్రీయుత రణచోడ్ భాయి శంకరభాయి పటేలుగారు వదడలామునకు గానుండినవారు ధర్మావే నండి స్వగ్రామమునకు వచ్చుచుండగా యెవరో దుర్గయులచే చాలా మోడబడిరి. 5 గం. 15 వారు మరణించిరి. 10 దినములక్రిందటనే వారు పబర్మిత్తిల నుండి విడుదల పొందియుండిరి. (ప్రె. ప్రె.)

అంగలూరు

రాజమండ్రి నెంట్రిల ములలోని రాజకీయవైదిలు 11 రోజులు నిరశనవ్రత మాచరింపగ విడుదల నధికారులు సమ్మతించి యున్నను విడుదలనకు బదులు పచ్చివిడుదల నిచ్చుచున్నారని తెలియుచున్నది.

అక్కినేని లక్ష్మీపెరుమాళ్లుగారు మొదలయినచారా కొట్టుచిచ్చిని పోలీసువారు దెచ్చినకేసు నవంబరు 16 వ తారీఖున విచారింపబడలేదు. నవంబరు 80 వ తారీఖున నాయిదా జేయబడెను. కోర్టువారు నవంబరు 80 వ తారీఖున గొంత వంట విచారింపి డిసెంబరు 1 వ తేదీకి వాయిదాజేసిరి. డిసెంబరు 1 వ తారీఖున గొంతవంట విచారింపి డిసెంబరు 8 వ తారీఖు సోమవారమునాటికి మరల వాయిదాజేసిరి.

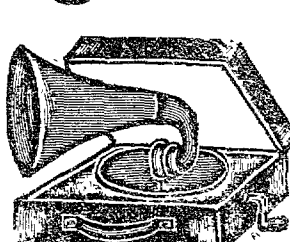
కోగంటి దుర్గామల్లికార్జునరావు.

శశువస్తుము

8 మృతపూడిలో 200 పశువులు గొల్లపాలెములో 6 శశువులు జడగోనువారి పాలెములో 200 పశువులు కక్కవందూరులో 25 పశువులు లింగరెడ్డిపాలెములో 200 పశువులు చినగుడుమోటులో 25 పశువులు పెదగుడుమోటులో 20 పశువులు మందపాకలలో 25 పశువులు గొల్లపాలెములో 800 పశువులు పోటుమొడలో 100 పశువులు భావదేవరపల్లెలో 200 పశువులు నంగిగడ్డలో 100 పశువులు చోడవరములో 200 పశువులు తలగడదీవిలో 50 పశువులు క్రొత్తపాలెములో 200 పశువులు నాగాయలంకలో 800 పశువులు పెదకల్లపల్లిలో 200 పశువులు పెద్దకోగంటులవలన సహవత్సరము చనిపోయినవి:—

కోగంటి దుర్గామల్లికార్జునరావు

ట్రావెలింగ్ ఫోనగ్రాఫ్ పెట్టె

చీరవారము, భవనములు పోషము కొనదగిన స్వల్ప ధర. మీకు సంగీతము నందు కట్టావలయు గలుగును. రెండువైపులకు పాడగలిగిన క్లెయి ఒకటి, 200 గూడులదన్న, హారన్ మొదలగు యావత్తు సామానులతో గ్రామోఫోన్ పెట్టె ధర రూ. 5-12-0. మా ఉత్తమ కంపెనీ, 18 నీలు, సాపుకార్-పేట, మదరాసు

చందనాదివటి

సెగరోగమునకు అమోఘాషధము ఎరువు, తెలుపు, పప్పుసెగలకు రానుచు 12 ము 20 మాత్రలతో పూర్తిగుణముకలుగును. పిచికారీ చేయవలసినదీ లేదు. వధ్యముగూడ లేదు. అనేకసర్పి కేట్లు పొందియున్నది. నెల 20 మాత్రలు రు. 8-8-0. అనుసానతెలుపు రు. 1-0-0. త్రిపురనుండిన శైవ్యకాల, కేటలాగు ఉచితము చుకొండవాడ, కామవండ్రపురంపొట్ల, తూర్పుగోదావరిజిల్లా

విదేశవార్తలు

బ్రిటిష్ పుస్తకాల పనివాండ్ల సమావేశము

'స్పెషల్ ఓవర్' పద్ధతిని గూర్చి జిల్లాల అభిప్రాయము తెలుపగోరుట

లండన్, డిసెంబరు 4:— 'స్పెషల్ ఓవర్' (చట్టము కంఠ విధింపబడిన కాలపరిమితిని వారముకంటెకు పుస్తకం కొని జిల్లాల అభిప్రాయము తెలుపగోరెనని నేటి గనుక నీ సమావేశము తీర్మానించెను.

జాతీయ సమైక్యతను గూర్చి చర్చ ముగిసిన పుస్తకాల సమావేశము 'స్పెషల్ ఓవర్' పద్ధతి నిష్పన్న వారసునియగు కలెక్టరుకు పుస్తకాలను చూపించెను. స్కాట్లండు, యార్క్ షైర్, లంకా, బెల్జియం ప్రతినిధులును, వరికొండరు దేశమునకు తెలుగు సమైక్యత జరుగవలయుననెడి సూచనలు కూలముగ వ్రాసిన పత్రమును గమనించిన వారి సమావేశముకు నిర్ణయమును విశదముగ 'స్పెషల్ ఓవర్' పద్ధతి కనుమరించి యున్న దక్షిణాఫ్రికా ప్రతినిధులు సమైక్యత కల్పించి యున్న తీరును గమనించిన తెలియచెప్పెను.

(రూటర్ స్పెషల్)

తాను మృతుడయినట్లుగా పత్రికలలో చదువుట!

తగులబడిన మోటారు కార్లులో చనిపోయెనని తలపడిన మనిషి బ్రిటిష్ యేండుంటు

లండన్, డిసెంబరు 3:— తగులబడిన మోటారు కార్లలో చనిపోయెనని తలపడిన వెయిట్ యెడమరుజుడు వాట్సన్ ద్వారా ప్రత్యక్షమై, తాను తలపడిన మృత్యువు నెచట చనిపోయెనని తెలిపెను. అతడు పురజన సంఘాల యనుకేగి, యెచటి పత్రికలను చదువగా నందు తాను చని పోయియున్నట్లుగా వ్రాసినట్లు యుండెను. వెయిట్ విస్మితుడగుట.

(రూటర్)

రూపాయ మారకము

లండన్, డిసెంబరు 4:— ఇండియా ప్రభుత్వము వారు రూపాయకి తిరుగా, ఐరోపా సంఘమునకు పూర్వము దాడి యుండిన విలువనే నిర్ణయించుట సాధనీయమని ఇండియాలో గావించిన దర్శాపులలకు తెలియజేయునని యిటీ కల నడువబడియుండెను. అట్టి దర్శాపులను గూర్చి తమకేమి యను తెలియదనియ, చట్టము ప్రకారము రూపాయకిగల, 1 పిల్లెం 6 పెన్సీల మారకపు విలువయే. కాని కుండన్ల జేసి, తను విధిని నెరవేర్చుటయే ప్రభుత్వద్విత్యునియ. ఇండియా కార్యాలయమువారు తెలుపుచున్నారు.

(రూటర్)

వెండిధర

వాషింగ్టన్, డిసెంబరు 3:— కుప్రసిద్ధ బ్రిటిష్ బ్యాంకు నిపుణుడు డాక్టర్ బ్లౌక్, అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్ర (ప్రధాన కార్యదర్శకుడు) కాంగ్రెసు యొక్క యువసంఘమున కుపన్యసింపుచు, యుష్మడు చాల కష్టముననే వెండియొక్క విలువను హెచ్చించ వెంటనే ప్రపంచమునందలి దేశములన్ని యూయొద్దల పంపవలయుననియ, తక్షణ చాల నష్టముకలదు. ఇతరులతో పోలిస్తే ప్రపంచ సమావేశము జరుగవలయునని యుష్మడు సూచించెను. వెంటనే నిర్ణయించుట సాధనీయమని యుష్మడు సూచించెను.

వైటుచావెలు ఎన్నికలు

కార్మిక విజయము

లండన్, డిసెంబరు 4:—

మేట్రో (కార్మిక)	8544
మేట్రో (కార్మిక)	8135
సెన్సెస్ (కార్మిక)	2106

(రూటర్)

వోటింగు వివరము

బ్రిటిష్ గనుల పనివాండ్ల సమావేశములో జాతీయ సమైక్యతను గూర్చి వోటు తెలిపినట్లుగా, 281 వోటులు ప్రతినిధులనుండి 209 వోటులు అనుకూలముగ వోటు పడినది. కాన సమైక్యత జరుగవలయుననెడి తీర్మానము నిరాకరించినది.

రౌండుటేబిలు సభాసమాచారములు

మొదటి ఉపసంఘసభలో సుంకముల గూర్చి చర్చ జరుగుట

రౌండుటేబిలు సభలలో చర్చలు

సప్రగాగు విడిపోవుటను గూర్చి సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారి ప్రకటన

లండనులో చాలమంది మోసగాండు ప్రతినిధులను వంచివ నారంభించుట

బ్రిటిష్ రౌండుటేబిలు సభలలో చర్చించబడిన విషయములు

లండన్, డిసెంబరు 4:— ఈ మధ్యాహ్నము జరిగిన మొదటి ఉపసంఘసభలో పన్నెండు కష్టముల గూర్చి చర్చ జరిగినదిగాని చర్చపూర్తిగా లేదు. ఫలిత మేమియును లేలేదు.

రౌండుటేబిలు ఉపసంఘసభలో ద్వంద్వ పరిపాలనమును గూర్చి చర్చ జరుగుట

రౌండుటేబిలు ఉపసంఘసభలో మొదట చర్చనీయాంశములను సేకరించెను. ఈ పట్టిక అందరిచేతను ఆమోదించబడినది.

పిమ్మట ద్వంద్వపరిపాలనను నిర్వహించుటను గూర్చి చర్చ జరిగినది. ద్వంద్వపరిపాలనను నిర్వహించిన వారి కార్యనిర్వాహక సంఘములకు గవర్నరులకు శాసనసంఘములకు ఉండవలెనని అధికారమును గూర్చియును కార్యనిర్వాహక సంఘముల సేకరించబడిన రీతిని సభ్యుల సభ్యులు మున్నగు విషయములను గూర్చియును, లా ఆర్డరులను కాపాడుట అప్పీలు-ఖ్యాక సంఘములు, ప్రత్యేక సంఘాలు, ధనిక సంఘములు మున్నగు వారి హక్కులకు నష్టము కలుగవలెనని చేయుట మున్నగు విషయములను గూర్చియును గూడ చర్చించబడియుండునని గూచించబడినది.

ఈ విషయముల మూడవ ఉపసంఘమునకు సంబంధించినవిగాన రౌండుటేబిలు సభ్యులు వారి పిటిషన్లు చర్చించబడినది కొందరు సూచించిరి.

రౌండుటేబిలు సభ్యులు వారి పిటిషన్లు వివరముగా చర్చించ నవసరములేదు. కాని ప్రస్తుత విషయమునకు సంబంధించినంతవరకు చర్చింపక తప్ప దని నిశ్చయించబడినది.

ప్రత్యేకాధికారము లన్నియును గవర్నరుకే యుండవలెనని లేక కార్యనిర్వాహక సంఘములకు గూడ కొన్ని అధికారము ఉండవలెనని సామాన్యరాజ్యాంగవిధానము (వార్డులు కనిస్థిట్యును) వెడిపోయినపుడు ప్రభుత్వమును కొనసాగించుట కెట్టి యోచనలను చేయవలెను. అట్టి పనులను లోలో గవర్నరుకేమి కార్యనిర్వాహక సంఘములకు యెట్టి అధికారముల నియంత్రితము? ఈ అధికారములను మీరు అయి జరుపుట కెట్టి పరిస్థితులు కలుగవలెను. పిటిషన్ పీఠ దుర్వినియోగమునకును మిడతలయెట కెట్టి యోచనలను చేయవలెను? అనే విషయములు గూడ రౌండుటేబిలు ఉపసంఘసభలో చర్చించబడినవిని నిశ్చయించబడినది.

ముందువారమున రౌండుటేబిలు సభలు జరుగుట

వివిధ విషయములను గూర్చి సభలలో త్వరగా ముగియటకు ముందువారమునందీ బ్రిటిష్ రౌండుటేబిలు ఉపసంఘముల వారు ప్రతినిధులను ఉపసంఘమును గూడ సమావేశమయి ఉండవలెనని గూడ నిశ్చయించబడినది.

ఒక్క ప్రతినిధి వెళ్ళు ఉపసంఘములలో

సభ్యుల గూర్తులు

ప్రతినిధులలో 1, 2 ఉపసంఘములలోను బర్మా ఉపసంఘములోను గూడ సభ్యులుగా మున్నగుగాన మాడు ఉపసంఘములకు రోకరమున సమావేశమగుట తలపించినపుడు తక్కిన ఉపసంఘములలో తక్షణ ప్రత్యామ్నాయముగా పనిచేయుటకు యీ కట్టికలిగి ఉన్న అధికారమును గూడ నిశ్చయించబడినది.

మొదటి ఉపసంఘ సభలలో జరిగినవి

నేడు ఉదయమున కౌన్సిల్ ప్రభుత్వ అధ్యక్షుడు మొదటి ఉపసంఘసభ జరిగినది. అపుడు రౌండుటేబిలు సభ్యుల పిటిషన్లు గమనించబడినవి. రౌండుటేబిలు సభ్యులను వివరించుటలోనే తేల్చినది నని నిర్ణయించబడినది.

రౌండుటేబిలు ఉపసంఘసభలలో జరిగినవి

అర్ధరూపాంశముల గూర్చి అధ్యక్షుడు రౌండుటేబిలు ఉపసంఘసభలో ఉపసంఘము జరిగినది. ఈ సభ్యులను సభలో జరగవలసిన పనిని గూర్చి మాత్రమే నేడు రౌండుటేబిలు సభ్యుల తలచుకొనెను. మరల నీ ఉపసంఘ సభ జరిగినది.

బర్మా ఉపసంఘము

దీనికి రెండు ప్రభుత్వ అధ్యక్షులు నియమించబడినారు. ఈ ఉపసంఘమువారి మొదటి సమావేశము బ్రిటిష్ రాజధాని నుండి జరుగను.

(రూటర్)

సప్రగాగు విడిపోవుటను గూర్చి రామస్వామియ్యగారి ప్రకటన

అభిప్రాయభేదములను గూర్చి వివరించుట

లండన్, డిసెంబరు 4:— ఇండియా విద్యుత్ పార్టీ వారికి పర్ లేజరులకు సప్రగాగులను భిన్నాభిప్రాయములు కలిగినవి. పత్రికలలో ప్రకటింపబడిన వార్తలను నేను వదిలివినది.

హిందూ మహమ్మదీయ సమన్వయము

హిందూ మహమ్మదీయ సమన్వయము హిందూ వారం దినము ఏకాభిప్రాయమున రాజ్యాంగవిధానమును గూర్చి యేకాభిప్రాయములు కలిగిన మింగను కలదు. కాని అందును సభ్యులందరూ కొంతకాలమునకు సంగీధులు కావలెనని యుండును.

నిమ్న జాతుల సమన్వయము

నిమ్న జాతుల సమన్వయము యెట్టి అభిప్రాయభేదమును లేదు.

మొదటి ఉపసంఘము

ఇప్పుడు ఏర్పరచబడిన ఉపసంఘములలో మొదటి ఉపసంఘమే చాలముఖ్యమైనది. ఈ ఉపసంఘ సభ్యులను సప్రగాగులలోను రాజ్యాంగవిధాన నిర్మాణమునందును సర్ వేదమునకు సప్రగా, ఎం. ఆర్. జయకరు, సర్ సి. రి. జి. రామస్వామియ్యగారు నేడు గూడ కలిసి పనిచేయుచున్నారు. ఈ సభలలో భారతీయ ప్రతినిధులందరూ ఏకభవింపగలిగిన విషయములే మిక్కిలి హెచ్చుగా నున్నవి. ఏకభవింపజాలని విషయములు చాలతక్కువగా నున్నవి. అని సర్ సి. పి. రామస్వామియ్యగారు ప్రకటించిరి.

(రూటర్)

లండనులో చాలమంది మోసగాండు ప్రతినిధులను వంచివ నారంభించుట

మొదటి కేసు విచారణ

లండన్, డిసెంబరు 4:— రౌండుటేబిలు సభ్యుల మొదటి సమన్వయ ప్రతినిధులను వంచివ ధనమును హరించుటకు చాలమంది మోసగాండు ప్రభుత్వ సంస్థలకులచే వీరికి పోలీసువారి సంగతకు చాల అవసరములనున్నది.

రౌండుటేబిలు సభలపై కేసు

రౌండుటేబిలు సభల ప్రతినిధులను ఒక మహారాజు అనుచులలో కొకడకు పోలీ అనునట్లు హాటలులలో నుండ బిగ అంగీకరించుట వారి కుమారుడు అరటికెల్లె సభ్యులుగానే పోలీగారితో సరియమును కలుగజేసుకొనిరి. "మేము పశువుల వ్యాపారమును చేయుచుండుము. మేము స్వాతంత్ర్యమునందీ పశువులను తెచ్చించి విక్రయించుచుండుము. మా కంపెనీ చాల గొప్పకంపెనీ" అని వారు పోలీగారితో చెప్పిరి. వారు కృత్రిమములను వారి సామలను బిల్లు అఫ్ ఎన్వైజ్మెంట్ యాపించిరి. కొడుకుచేతిలో నొక తోలుపంది యుండెను. దానిలో నడ బాంకి నొట్టుండెను. వీరిద్దరును గూడ ప్రాంత నేరస్తులే. ఇద్దరు గూడ వారుల పిరిని కనిపెట్టుచునే యుండుటచే వెంటనే బోస్ట్ లిటు పోలీసులలో కేసు చేయబడినది. వీరి కిద్దరిని చెరి మూడు నెలలు కఠిన శిక్ష వేయబడినది. పోలీ వారివద్ద ధనమును హరించుటకు వీరిద్దరును కుట్ర జరిగినది మరియు కేసు గూడ చేయబడినది. కాని, అకేసును దాఖలుచేసిన వారి గారు లండనులోనే యుండవలసి వచ్చెను. కాని ఆ మహారాజు త్వరలోనే పోలీసుకు నెట్టదలచి యుండుటచే పోలీ గారు గూడ అయినతో పోలీసుకు నెట్టక తప్పదు. కాన ఆ కుట్రకేసును వదిలుకొనిరి. ఇట్టి మోసగాండు ప్రదీకను చాలమంది కలరు. వీరి కిదియే వృత్తిగా నున్నది.

(రూటర్)

దే సంధుకాలది సరటిఫికేటు లివ్వబడియున్నది.
ప్రకాశం వాచ్ కంపెనీ, 18 బీటు సావుకార్ పేట, మద్రాసు.

పూత పేను.

ఇండియా ప్రభుత్వము-
ఆర్థిక నిపుణులగు స్టేటరుగారి
నియామకము

బొంబాయి వర్తక ప్రముఖుల తీవ్రమగు అసంతృప్తి

(ఆ. ప్ర. ప్రెస్.)

బొంబాయి, డిసెంబరు 4:—ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జాతీయమియందు ఆర్థిక శాఖా వ్యవహారములను సర్ ఆర్థర్ స్టేటరుగారిని, ఇండియాకు వచ్చి చేయులోని ఆర్థిక నిపుణుల పరిశీలనకు సలహా నొసగవలెనని కోసిన విషయములపై, బొంబాయి నగర పరిశ్రమధిపులు తీవ్రమగు అసంతృప్తిని వ్యక్తపరచుచున్నారు. ఇపుడు ఏకైక విచారణకు అవసరము లేదనియు, విచేతమునండి ఆర్థిక నిపుణుల రాక వ్యర్థమనియు వారందరూ భావించుచున్నారు. ఒక వర్తక ప్రముఖుడు యిట్లుచెప్పెను:—పూర్వమున నెన్నియో విచారణలు జరిగినవి, ఎందరో నిపుణులు శ్రమపడివారు కాని ఫలితము ఆత్మల్యము, మనశ్శుభ్రము కావలసినది సలహా కాదు. ఇప్పటికే సూచించబడిన విషయములను ఆచరణలోనికి తెచ్చుట అవసరము. హిందూదేశమునకు ప్రత్యేకమైన ఆర్థిక సమస్యలు పెక్కులుగలవు అని చాల కాలమునుండి అజ్ఞేయున్నవి. పరిశోధన జరిగినది కాని ప్రతిక్షియ జరుగలేదు. నిరంతరము వాయిదావేయబడుచు, సంకోచించుచు కొంచెము కొంచెము కార్యరూపమునకు తెచ్చుట ప్రభుత్వపార్శ్వమైనది.

సర్. పురప్రభుత్వమువారు రామారావుగారు, హిందూదేశపు ఆర్థిక విషయముల గూర్చి ప్రజామిత్రమునకు బహుసర్, ఆర్థిక సమస్యల గురించి సమర్థవంతమునకుండుచు, తాను పూర్వమే రూపాయి మారకపుర్రెటు 18 పెన్సీలుగా నుంచుకొని దనియు, బంగారుధర తగ్గక మానదనియు, నడివిన మందలింపులకు మరల నొక్కిపలకుచున్నానని, ఇప్పటి ఆర్థిక ప్రభుత్వమునకు, అదృష్టవశాత్తూ ప్రభుత్వమువారు 18 పెన్సీలకేషియో మాత్రమే యనియు, బంగారుధరలు తగ్గుట, తాను భయపడినట్లే జరుగుటవలన ముఖ్యముగ నిపుణులను కష్టనష్టములకు లోకమునా రనియు, రామారావుగారు నడుచుచున్నారు. 18 పెన్సీల ప్రమాణమును సమర్పించుటచే ప్రభుత్వమువారు పట్టుట జూపుచున్నారు. అందువలన హిందూదేశమునకు గల కొద్ది స్వర్ణము లోపము (గోల్డ్ రిసోర్సు) సహితము వారు చెల్లించెదరు గావించుచున్నారు. ప్రభుత్వము వారిపుడు హిందూదేశ ప్రజలయొక్క హితవుగై కొనుటయు ముఖ్యముగ నెంచవలెను. భారతీయులే యిప్పటి ఆర్థిక దుస్థితికి తరచోపాయమును సూచించ సకర్మలు, బయటకుండి యెంతగొప్ప వాడయినను నిపుణుల నొకనిని రప్పించుట యీ సంగతి సమయమున సక్రమము కావాలను. హిందూదేశమునకును అనిపుణులకును గూడ అన్యాయమే యగును భారతీయ వర్తకమండలివారు తొందరలో ఈవిషయము గూర్చి ప్రభుత్వమునకు వ్రాయుచున్నారు.

“జైలుకు పోయిన
పురపాలకసభ్యత్వమును పోవును”

జస్టిస్ బిట్రేగారి తీర్పు

బొంబాయి, డిసెంబరు 4:—స్మాక్ కాన్ కోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఏ. ఏ. బిట్రేగారు కాన్ కోర్టునుండి క్షిప్రమునకు ముగిసిపోతే సభ్యత్వ సభ్యత్వముగూర్చి యుక్తిమైన తీర్పు నొకదానిని నేడు చెప్పిరి. అట్టి సభ్యత్వము క్షిప్రమునకు తోడనే తమ సభ్యత్వమును కోల్పోవుచున్నారని జస్టిగారు నిర్ణయించుచు, మరల యెన్నికకు నిలువవచ్చుననిమాత్రము నిర్ణయించిరి. ఈ విషయము నిర్ణయమునకు వచ్చినది ముగిసిపోతే కమిషనరుగారి ప్రార్థనమీద ఇపుడు జమ్మిదాసు మెహతా, కండిహాస్టరు, బి. యె. మహేష్వరిగారు మాన్యుర కాన్ కోర్టుకు సభ్యులు 6 నెలలవైద్యులకు పాత్రులగుటచే, వారు సభ్యుల కాదాయన ప్రశ్న వచ్చెను. జస్టిగారు బొంబాయి ముగిసిపోతే చట్టము 17 వ సెక్షన్ యీ విషయమును విస్మయముగా తెలుపుచున్నదనియు, కాన్ కోర్టునుండి యిచ్చిన పాత్రులకు వారు తమ సభ్యత్వమును కోల్పోవలసినదనియు నిర్ణయించిరి.

(ఆ. ప్రె.)

సామ్రాజ్య సహకారము పొందుటకు అవసరమగు చర్య నటించుటకు అట్లావా సభలో కక్షివంచనలేక ప్రయత్నించుటకు కనడా ప్రధానామాత్యుడు టెన్టెలుగారు రూటులతో దిలిపిరి. హెచ్. దామన్ గారు టెన్టెలుగారిని రైలుకు దిగజేసిరి. తామిద్దరము గూడ మైత్రితో మెలగదమనిరి.

శ్రీ విరల్ భాయి పటేలుగారి యాగమనము

బేసిన్ బిడ్డిప్రేషనులో కరుణామయమగు దృశ్యములు

బెజవాడపూరుల గౌరవపూర్వక మగు స్వాగతము

పటేలుగారి దుర్బలాస్థితి - మోటారు కారుదాకకూడ నడవలేకపోవుట

కేటిదినము పటేలుగారిని కోయంబత్తూరు జయిలుకు గొంపోవుట.

బెజవాడ, డిసెంబరు 4:—పటేలుగారి యాగమన వృత్తాంతమును కడు రహస్యముగా నుంచవలెనని పోలీసు లెన్సి ప్రయత్నములు చేసినను నిన్న వారు విజయవాడ మీదుగా వత్తురను సంగతి ఈ నగరములో దక్షిణతీరమునందు ప్రాకమ. నిన్న గ్రాండుట్రంకు ఎక్స్ ప్రెస్ బండిలో వారిని దెచ్చి బెజవాడ రైల్వే స్టాండ్లోకివచ్చుననుచు కలకత్తా మెయిలు రాత్రి తొమ్మిది గంటలకు వచ్చుననుచుంది.

భారత కానకభాగ్యం, పీఠమును కడుసమర్థతతో నలకరించి, భారతీయుల హృదయపీఠములందు స్థిరముగా నెలకొనిన మహావాసుడు, విరల్ భాయి పటేలుగారి దగ్గర భాగ్యమును బొంది కృతార్థులగుటకు విజయవాడపూరులు తుండోపతండులుగా విశ్రాంతిధనముల యెరుట ముగియుండుది. పటేలుగారు నుమిక్కిలి డిస్సియన్నును, దుర్బలముగా నన్ను, దర్బలములను తెలుపుచు మహాజనమును సంతృప్తి పరుచుటయై యున్నప్పుడు తమపీఠమునండి తేచి వెలువరించుచు బోవుచుండిరి. వాకి అయ్యురాగోస్వర్యములు కలుగుతానని మహాజనులు సగౌరవముగా దీసిన తీర్పు, బందేమాతరధ్యానములు మిమ్ముమీదను, రాత్రియనుసరి ప్రజలు అపరిమితముగా పెరిగిపోయిరి. పురప్రముఖులు, న్యాయవాదులు, విద్యార్థులు, వారీసులు ఈమహాజనులలో నండిరి నిజమైపోలీసులు ప్రత్యేకముగా ఈ సమయమునకై కిలింపుకొనబడిన పోలీసులు పోలీస్ థావుమునందుండిరి.

కలకత్తా మెయిలు వచ్చినకొంతనేటికి పటేలుగారిని ప్లాట్ ఫారముమీదికి దెచ్చి రైల్వేస్టేషనుకు యేర్పాటులు జరిగెను. బండికి మొగిటిగంట కొట్టగానే పటేలుగారు మేడమెట్టుదిగిరి. ప్రజలు బందేమాతరధ్యానము పటేలుకు తెలుని నరచిరి. పోలీసులు గౌరవపురస్కరముగా ప్రోవముచ్చిరి. పటేలుగారియననమున గంభీరము ప్రకటితమైనను దుర్బలమును, రోగగ్రస్తమును సమవారకాయము మాపలకు కరుణాజనకముగ, హృదయనిర్వేదకముగనుండును, వారికై ప్రత్యేకింపబడిన ఫర్మకర్లు బండిలోనికి తీసికొనిపోయి మార్చుండజేయునప్పుడు ఇరవార్వలను చేరియున్న ప్రజాసమూహము ఉత్సాహము గొల్పు కేలను నేసిరి. అది టచేతను బలహీనతచేతను పటేలుగారు కొంచెమునేపు ప్రక్కమీద పడండిరి. అప్పుడు ప్రజలు వారియెడల గల గౌరవముచే కిక్కిరింపుచు నుండిరి. రెండవగంట కొట్టినతోడనే ప్రజలు తన్ను గాంచుటకు వారు లేచి మార్చుండిరి. మూడవగంట కొట్టినతోడనే కలకత్తా మెయిలుబండి, దిగంతకిరీచిస్తూడను నాయకకోసం జీవో వెలిపిపోయెను. అన్నివైపులను చేరి గౌరవము లానవచ్చుచున్న మహాజనులకు కలయెగ్గిననున్నప్పుడు లాసరించుచు పటేలుగారు జల్లిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

పటేలుగారు మద్రాసు

దయచేయుట

నేటి సాయంత్రము కోయంబత్తూరు వెల్లెదరు

మద్రాస్, డిసెంబరు 5:—నిన్నుమధ్యాహ్నము చాలమంది పోలీసులును, విరోధి సార్జంటు ఇన్ స్పెక్టరును బేసిన్ బిడ్డి జంక్షనుకు మోటారులో వెల్లి కలుపల వేచియుండిరి. వారు కొన్నిగంటలు వేచియున్నతరువాత బొంబాయి ఎక్స్ ప్రెస్ కు గంట యెయ్యిను. భావికతయి పటేలుగారు అబండికి వత్తురనుభ్రమచే పోలీసులందరు సన్నుదులై, బండివచ్చెను. పోలీసులు అటునుండి యిటు, యిటునుండి అటు పటేలుగారికై తిరిగిరి. కాని బండిలోపటేలుగారు లేరు. బేడ్రెస్సులో నన్ను యొకయుద్దోగీయుడు పటేలుగారు 4-80 కు రాయిమారు ప్యాసెంజరుబండిలో వత్తురని వారికెరిగించెను.

గూడూరునుండి రేణిగుంటవరకు పటేలుగారిబండిలో వచ్చిన ఒకరు ఆరోగ్యములో పటేలుగారిని ఆపిరియు, రాయిమారు బండిలో వత్తురనియు చెప్పిరి. మొదట బొంబాయి ఎక్స్ ప్రెస్ మీద తీసికొని రావలెననియు పోలీసులు సంగతిించిరి. కాని ఆ రైలులోవచ్చినచో ఆరోగ్యములో ఒకవంలెన

నెక్కి దిగవలెను. కాని పటేలుగారు అంతస్వధముగా లేరు. కావున పోలీసులు రాయిమారు బండిలో తెచ్చిరి.

తరువాత రాయిమారు ఎక్స్ ప్రెస్ ఒకగంట ఆలస్యముగా, అనగా 5-80 కు వచ్చెను. పటేలుగారిని ఇకమునందుంచు కొనుటకువచ్చిన ఇన్ స్పెక్టరు స్పీటుగారు లాగిభాగలకు పోలీసులు, పటేలుగారిని దర్శించుటకువచ్చిన పోలీసులు పటేలుగారి యెడల ఆదరభావము వహించిరి.

పటేలుగారు, పంజాబునుండివచ్చిన డాక్టరుకు ఫర్మకర్లునుబండిలోనుండిరి. బేసిన్ బిడ్డిలో దిగి పోవలెనని తెలియక గాబోలు పటేలుగారు రికను నిద్రపోవుచుండిరి. డాక్టరుగారు చెల్లి తెచ్చుని చెప్పిరి. పటేలుగారు కన్నులను విప్పి కిక్కిగుండ్రాచి నన్ను కొందరు జనులు వారిని జూచి నమస్కరించిరి.

డాక్టరుగారు పటేలును లేవనెత్తికొనిదెట్టి ఉన్నీ కాల్యముకప్పి నిలుచుండజేయెను. పటేలుగారు డాక్టరును అనుకొని వారిసాహాయ్యముచే బండిలోనుండి దిగి ప్లాటుఫారమునకు వచ్చిరి.

కొద్దిమారునకిచ్చినగత వారము ఒకవంలెన నెక్కిని లసి యుండెను. కాని పటేలుగారు ఎక్కిలేని దుర్బలాస్థితిలో నుండుటచే అప్పటి నిలువబడెను. ఎక్కిబాలరాయు పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు వసుతో అడిగెను. ఎక్కిలేని పటేలుగారు చెప్పిరి, డాక్టరుగారుకూడ అమాటను ధ్రువపరచిరి. తరువాత ఒకకర్చి తెచ్చిదానిలోపటేలుగారికెక్కించి, గేటుగర్చి తీసికొనిపోయిరి. అక్కడనుండి డాక్టరు నానుగొని మారుమోటాబంధివద్దకు మెల్లగా నడిచిపోయిరి బండిలో పటేలుగారిప్రక్కన దైద్యుడు కూర్చుండియుండెను. పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు మోటారుడ్రైవరు ప్రక్కన కూర్చుండెను గాంధీకి జేయినిజుచ్చుట సమానేశమైన ప్రజలు కేకలు వేయుచుండ మోటారుబండి కదలి వెనిలెంపి యిరికి బోయెను.

పటేలుగారు చాల జబ్బుగాను, బలహీనముగాను కనబడిరి. వైద్యుని సద్ద ఒకరు బేసిన్ ప్రశ్నలను ప్రత్యక్షతరహిచ్చుచు బలహీనముగాను జబ్బుగాను ఉన్నదనియు 11 పాములు కిక్కిపోతిని అనియు ఆయన చెప్పెను ఏమి చికిత్స చేయునున్నారని యడుగగా ప్రభుత్వమువారే దాని యేర్పాటు గావించెదరని వారు చెప్పిరి. పటేలుగారు ప్రయాణములన దిస్సిపోయి, లేవబాకపోయిరి. పటేలుగారికి జ్వరముగూడా వచ్చుచున్నది. అందుచే, నిన్న రాత్రి వారిని తీసికొనిపోవుటకు ఏర్పాటుగలేదు. ఈరోజు సాయంత్రమువారిని కోయంబత్తూరు చెరసాలకు తీసికొని పోయెదరని రూఢిగా తెలియుచున్నది.

వైచిప్రభుత్వసరాజయము

ప్యాసిన్, డిసెంబరు 4:—ప్రభుత్వ రాజీనామానగూర్చి ప్రభుత్వవిధానమును ప్రతిఘటించు ప్రశ్నింపగా ప్రభుత్వము సోలులో ఓడిపోయెను. (రూటరు)

టార్జుగారి రాజీనామా

ప్యాసిన్, డిసెంబరు 4:—సెనెటులో వైచిప్రభుత్వము ఓడిపోయెను. టార్జుగారు రాజీనామాచెప్పిరి. (రూటరు)

పోర్టుకోవాడ బూవా రైలుస్టేషనుగర్చి టుపాక్ కుండున్న రైలుబండి (డ్రైవెట్టు) కేలీ రిగి గురు గోపోయి. మూడు భవనములు నాశనమైనవి. ఇది మైసూర్ కేసన్ రాజ్యమునందన్నది.

పోలండు మంత్రి వర్గము

క్రొత్తగ ఏర్పడుట

వార్న, డిసెంబరు 4:—పోలండు క్రొత్తమంత్రివర్గము ఆనభవనములకు వార్తకుగారు ప్రధానామాత్యుడు విదేశామంత్రి జలేస్కి యుద్ధమంత్రి పిలడిస్కి. (రూటరు)

దేశభక్తి నేరము

హిందూ దేశమునందీ సమయమున, నేరము లన్నిటిలోను దేశభక్తి నేర మధికముగ వ్యాపించియున్నది. ఇట్టి నేరమును అణచివైచుటకు, సర్వశక్తులు వినియోగింపబడు చున్నవి. దేశభక్తిచే ప్రేరేపింపబడినవారు సలిపిడి కార్యములు, పాలకులదృష్టికి నేరములగుచున్నవి. స్వదేశీప్రచారము, మద్యపాననిషేధప్రచారము మున్నగు ప్రజోపయోగకర మగు కార్యములు గూడ ఏకైకదకు వచ్చుచున్నవి. ఇట్టి నేరములను రూపుమాపలయు ననన, ప్రజలకోర్కెలను నెరవేర్చుటయే పరమ సాధనము. అందుకు మార్గ, శారీరిక నిర్బంధములను విధించుటవలన, దేశభక్తియు, స్వేచ్ఛానక్తియు మరింత యధికముగ వ్యాప్తి గాంచుచున్నవి గాని, క్షీణించుట లేదు. ఇట్టి నేరములను సలిపినవారి సంఘటనము సరికట్ట దలచుచో, వారి శరీరస్వాతంత్ర్యమును నిరోధింపవచ్చును. అంతియగాని, వారిని కారాగృహములలో కడు నిడుమలపాలు నేయుటయు, అవినీతికర మగు నేరముల జేసినవారితో సమానముగ జూచుటయు, హేయము. ఇతిర దేశములలో నిట్టివారిని గౌరవనీయులగు నిర్బంధితులగు జూచి, వారికి వివిధ సౌకర్యముల నొసగెదరు. హిందూ దేశమునందు అస్వభా జరుగుచున్నది. ఇట్టిస్థితిగాంచి, ప్రస్తుతోద్యమముతో సంబంధము లేని భారతీయులు గూడ విషాదము జెంది, తమ అసమ్మతి జూపుచున్నారు. నిన్నటిదినము పూర్వ మంత్రి యగు డి|| బి|| ఆరోగ్యస్వామి మొదలిగారి అధ్యక్షతక్రింద గోఖలేహాలులో జరిగినసభలో కారాగృహములలోను బోర్ స్టలు స్కూలులోను రాజకీయనిర్బంధితులు పడుచున్న కష్టముల పట్ల అసమ్మతి దెలుపబడెను.

ఇట్టివారి హితవును గూడ నిరాకరించుచో, దేశమునందెట్టి యనంతృప్తి ప్రబలునో తెలప నక్కరలేదు. జతీంద్రనాథుని ఆత్మార్పణముమూలమున, కారాగృహములలో తరగతు లేర్పకప బడెను. భారతీయప్రముఖులు, రాజకీయనిర్బంధితుల నందరను నొక్కతరగతిలో జేర్చవలయు నని కోరి యుండిరి. కాని, తరగతులవిభజనము గూడ, అట్టి యుద్దేశ్యమును కొంతవర కయినను సఫలమగునని నూత్రము అశకడిరి. దీనివలన ఎంచదగిన లాభము లేకబోగ, అనవసరవిభేదములను దెచ్చిపెట్టి, రాజకీయ నిర్బంధితులలో పలువురను సామాన్యనేరములలో జేర్చుటచే, పరిస్థితులు మరింత దుస్సహ మగు చున్నవి. ఏ, బి తరగతులలో జేర్చబడినవారిసంఖ్య అత్యల్పము. అధికసంఖ్యాకులు సి-తరగతిలో జేర్చబడిరి. ఈతరగతుల నేయేప్రమాణము ననుసరించి

నిర్ణయించుచున్నారో తెలియకున్నది. భార్యను భర్తను వేరు తరగతులలో జేర్చుటయు, తండ్రి కుమారులను వేర్వేరుతరగతులలో జేర్చుటయు, విద్యాధికు ను సంపన్నులగు రూతులను సి-తరగతిలో జేర్చుటయు సభవింపచున్నవి. కొంద రిది వరకు జేర్చబడినతరగతినుండి తగ్గింపబడుచున్నారు. ఆత్మగౌరవము గల ఏ- బి- తరగతులవారు కొంద రిట్టివిభజనముపట్ల అసమ్మతి జూపుటకుగాను, సి-తరగతిలో తమంతట తామే చేరి, సి-తరగతి వారికి కలుగు యిబ్బందులను బుద్ధిపూర్వకముగా ననుభవించుచున్నారు.

తారతమ్య మయినను నేరములందు గనపింపదు. విద్యనుబట్టి గూడ గాక, ధనముబట్టియే తారతమ్యము కొంతవరకు నిర్ణయింపబడుచున్నది. దొంగతనము జేసినవారును, కూనీజేయ బ్రయత్నించినవారును, రాజకీయ నిర్బంధితులునుగూడ, సి-క్లాసు లోనే చేర్చబడు చున్నారు. ఇట్టి స్థితి ఎంతయ సభ్యమో యూహింపవచ్చును. ఇక సి-క్లాసు ఖయిదీల దురస్థ మిక్కుటము. పచ్చిబియ్యముతో వండిన అన్నమును తిరుట కలవాటపడినవారయినను, ఉప్పును బియ్యముతో వండిన అన్నమును తినితీరవలయును. ప్రజల్లెర కవసరముగ నెంచబడుచున్న, మజ్జిగ సి-క్లాసు వారికి నిరాకరింపబడుచున్నది. దీని యుపయోగ మెంతవరకు గలదని కనుగొనుటకు, బల్లారి జయిలుగో పరిశోధనల జరుపుచున్నారను వార్త జూడ, ప్రజలకును అధికారులకును మధ్య ఎంతటి యెడబాటుగలదో, తెలుపనక్కరలేదు. అధికారుల కయినను మజ్జిగయవసరపదార్థమనుసంగతి తెలియకపోలేదు. అయినను సి-క్లాసు ఖయిదీలు అనుభవింప పలినకష్టములలో ఓది యొకటిగ పరిగణింపబడుచున్నది. మజ్జిగ కొకవేళ అంగీకారము సూపుచో, పప్పును తగ్గింపవలయునను యోచన గలదు. పప్పు కావలసినచో, మజ్జిగ లేదు. మజ్జిగ గావలసిన పప్పుండదు. కాని ఈ రెండును, ఖయిదీలు జీవించుట కవసరమగుటచే, వీనిలో జీనిని దీర్చివైచుటకును వీలంకదు. కారాగృహములకు బోయిన రాజకీయ నిర్బంధితులలో పలువురు వ్యాధిగ్రస్తలై బయల్పడుచున్నారు.

ఏ. జే. పటేలుగారు నిన్నటిదినము మద్రాసు జయిలకు గొనిరాబడిరి. వీరు కడు దుర్బలులై యున్నారు. జ్వరముగూడ తగులుచున్నది. వీరు ప్రయాణబాధచే కడు బడలిక జెందియున్నటుల దెలియుచున్నది. అందుచే వీరిని నిన్నటిదినము కోయంబత్తూరు జయిలకు గొనిపోవుటకు వీలుపడదయ్యెను. నేడు గొంపోయెదరని తెలియుచున్నది. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారికి జయిలులో ఏర్పడినవ్యాధి యింకను కుదురకబోగ అధిక మగుచున్నది. పండిత మదినమోహన మూర్తివ్యాగారు కడుదుర్బలులై యున్నారు. రాణ్ణాహేంద్రవర కారాగృహమునందీటివల నొకయువకుడు విరేచనములబాధచే మృతి నొందెను. కారాగృహముల కేగినవారి ఆరోగ్యమును పరీక్షించి, నిజస్థితిని దెలుపుచో, పలువురు తమ ఆరోగ్యమును కోల్పోవుచున్నారని, బయల్పడును. రాజకీయనిర్బంధితుల స్వేచ్ఛను నిరోధింపవచ్చును గాని, వారి ఆరోగ్యమునకు శాశ్వతభంగము కలిగించుట, ఏటి

న్యాయమో తెలియదు. కారాగృహ ప్రేక్షకులనువారు నామమాత్రముగ నున్నను, వీరు తగిన విచారణ నలిపి, నిర్బంధితులయిబ్బందులను నివారింపి, వారికి సౌకర్యముల నొసగువిషయమై శ్రద్ధ వహించుచున్నటుల కనుపింపదు. సూపరింటెండుటుల దయాధర్మముపై సంతయు సాధారణడియుండును. ఈవిషయమై ఎంత మొుబెట్టినను, అది అరణ్యరోదనముగ పరిణమించుచున్నది.

దేశస్వేచ్ఛనిమిత్తము త్యాగముల సలిపినవారు, కారాగృహములలో కలిగెడి కష్టములను లెక్కింపరనుట సిత్యయమే. ఇట్టి కష్టము లధిక మయినకాలదియు, దేశస్వేచ్ఛ త్యగిలముగ చేకూరుననిపూడవారు నమ్ముచున్నారు. అందుచే, వారు తమనిమిత్తము ఏమాత్రము మొరబెట్టుటలేదు. త్యాగధనుల కష్టములను కొంతవరకయినను నివారిం చుట తమధర్మమని ఎంచెడి సహకార వాదులు శాసనసభలోను వెలుపలను ఈ విషయమై తరుచుగ విన్నవించుచున్నారు. కారాగృహములలో పయస్సుకచ్చినవారికష్టము లిటుండ, యువజనులకష్టము లింకను అధిక మగుచున్నవి. ఆరునెలల శిక్షగల నేరములకుగాను, యువజనులు రెండు సంవత్సరములకు తక్కువగాని కాలమును బోర్ స్టలు స్కూలులో శిక్ష ననుభవింపవలసి వచ్చుచున్నది. బోర్ స్టలు స్కూలులో యువకులకు గలుగుచున్న కష్టములు, కారాగృహ కష్టముల కన్న కడు మిక్కుటమని, బయల్పడుచున్నది. ఇట్టి స్థితిలో బోర్ స్టలు స్కూలు కారాగృహము కాదనియు, కేవల శిక్షణశాలయనియు జెప్పట కన్నను, వింత వేరుండదు. ఇంటర్మీడియేటు, బి. ఏ. పరీక్షలకు చదువుచున్న విద్యార్థులకు బోర్ స్టలు స్కూలులో చెప్పెడి విద్య ఏముండును? ప్రయిమరీతరగతికయినను పనికివచ్చు విద్య గలపబడునో లేదో యనుమానముగలదు. యువకులను తీవ్రముగ శిక్షించుటకుదప్ప, బోర్ స్టలు స్కూలునివాసము వేరొక ప్రయోజనమును గలిగింపకున్నది. క్రిమినల్ జాతులకు సంబంధింపనివారిని బోర్ స్టలు స్కూలుకు బంపుట అక్రమ మని, నెల్లూరు సెషన్సుజడ్జిగారిటీవల తీర్పుజెప్పియుండిరి. ఈతీర్పు రద్దు గాలేదు. దీనికి పిమ్మట కూడ, బోర్ స్టలు స్కూలుకు బంపబడిన యువకులు గలరు. నెల్లూరు సెషన్సుజడ్జిగారి తీర్పును, ప్రసిద్ధ న్యాయవాదులు దెలిపిన యభిప్రాయమును ప్రభుత్వమువారు గౌరవించునెడల, నింతవరకు బోర్ స్టలు స్కూలులో శిక్ష ననుభవించుచున్న యువకుల శిక్షాకాలమును తగ్గించి, వారిని సామాన్య కారాగృహములలో నుంచుట ధర్మమగును. ఇదివరకే కాలపరిమితి ముగిసినవారిని, బోర్ స్టలు స్కూలునుండి వెంటనే విడుదలజేయుట యవసరము కారాగృహశిక్షల బాధ యటుండ, లారీప్రయోగమును పూర్తిగ విరమింపజేయవలసిన యవసరము గలదు. ఈవిషయములన్నియు రాబోవు మదరాసు శాసనసభలో చర్చకు రాగలవు. అడ్డరకా మెంటు తీర్మానముమూలమున గాక, మామూలు తీర్మానములద్వారా వీని ఫలితము దేలును. ప్రభుత్వమునా రెట్టి జవాబిచ్చెదరో అపుడు తెలియ గలదు. దేశమునందంతటి తీవ్రనిర్బంధప్రయోగము జరుగుచుండ, రాండుటేబిలు సమావేశము జయముగాంచుట కెటుల సాధ్యమగును? ప్రజాశయముల నెటుల నడ సఫలపరుపగలుగును? నిర్బంధ

ములచే, దేశభక్తి తొలగునట్లు భ్రమదప్పేరు గాదు. దేశమునకు స్వేచ్ఛను ప్రసాదించినాని, పరిస్థితులు చక్కబడవు. నిర్బంధము లధికమయిన కొలదియ, పాలకులకే నష్ట మధికముగ గలిగి, దేశ స్వేచ్ఛ చేరువకు వచ్చునను సమృద్ధము రానురాను బల మగుచున్నది.

లిబరలుపక్షస్థితి

ఇంగ్లండులో లిబరలుపక్షమువారు మిగిలిన రెండుపక్షములకును సత్రకాయవలె నున్నారు. వీరి సహాయమును బడయుచుండునంతవరకు, లేబరు ప్రభుత్వము సాగుచుండును. వీరు కన్నర్యేటిపుపక్షముతో చేతులగలుపునెడల, లేబరుప్రభుత్వ మోడి పోవును. అందుచే లిబరలుపక్షమును తృప్తిపరచుటకు, లేబరుమంత్రులెప్పటికప్పుడు శ్రద్ధ వహించుచున్నారు. పాఠశాలను విడిచిపెట్టు వయస్సును పెంచవలె ననుచట్టము వెంటనే ఆమలులోకి రా గూడదని, లిబరలుపక్షమువారు గోరగ, అందుకు లేబరు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిరి. లి బ ర లు పక్షము తోడ్పడినపుడు గూడ, లేబరు ప్రభుత్వమునకు చేకూరెడి సంఖ్యాధిక్యము అత్యల్పముగ నున్నది. ఈ పక్షపు తోడ్పాటు తొలగుచో మాత్రము, లేబరుపక్షము పరిపాలనము నొకనిమున మయినను సాగింపజాలదు. లిబరలుసభ్యులగు, సర్ జార్జ్ హైమనుగారును మరికొందరు ప్రముఖులును, లేబరుప్రభుత్వము నేతీకన నయినను నోడింపవలయు ననియు, వీరిపట్ల సహనము వహింపగూడ దనియు, తెలిపుచున్నారు. సర్ హార్ బర్టు సామ్యూయల్ గారు, లేబరుప్రభుత్వము నీసమయమున నోడించుట వలన ప్రయోజనములేదనియు, కన్నర్యేటిపు పక్షము అధికారమునకు వచ్చుచో లిబరలు పక్షమునకు మరింతనష్టము గలుగు ననియు, మందలించుచున్నారు. లాయడుజార్జ్ గారింతవరకు, లేబరుప్రభుత్వము పట్ల సహనము జూపుచునేయున్నారు. కాని హైమను గారి తిరుగుబాటువలన, స్వపక్ష సంయోగము నిమిత్తము వీరుగూడ తమ వైఖరిని మార్చుకొన వలసివచ్చును. నేటిదినము లాయడు జార్జ్ గారు ప్రసంగించెదరు. వీరిప్రసంగ మెటు లుండునో యని ఎదురుజూడ బడుచున్నది. ముందుగ పార్లమెంటు సభలోని లిబరలు పక్షసభ్యు లందరతో లాయడు జార్జ్ గారు సంప్రతించుచున్నారు. వీరి సంప్రతింపు ఫల మెటు లుండునో, లాయడు జార్జ్ గారి ప్రసంగము నందు వెల్లడియగును. హైమనుగారు దాదాపుగా కన్న ర్యేటిపులుగ మార్పుజెందుటచే, లిబరలుపక్షము తన యునికి నెంతకాలము నిలుపుకొన గలదను సందియ మేర్పడుచున్నది. లిబరలుపక్షము పరిపాలనాధికారము వహించెడి స్థితి మాత్రము పూర్తిగ తొలగిపోయిన దని చెప్పవచ్చును.

రూపాయిమారకపురేటు

రూపాయిమారకపురేటును మరల పిల్లింగు న్నాగుపెన్నెలకు మార్పవలయు నని, హిందూదేశ ముఖ చాలకాలమునుండియు ఆందోళన జరుగు చున్నది. రూపాయిరేటు పిల్లింగు ఆరుపెన్నెలకు పెరిగిన నాటినుండియు, హిందూదేశమున ఆర్థిక దుస్థితి ప్రబలి, నేడది మితిమీరినది. అయినను, దీనిని మార్పుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొన్నారు. మరల వెనుకటిరేటును నెలకొల్పు నుద్దేశ్యము

గలదాయని విచారించగ, ప్రభుత్వమువారు పిల్లింగు ఆరుపెన్నెల రేటును సాగించుటకు తమవైకల బాధ్యతను నిర్వహించెద రని, ఇండియా ఆఫీసువారు చెబుచు చున్నారు. దీనినిబట్టి, ప్రభుత్వమువారు తమదృక్పథమును మార్చుకొనక, ఎంతనష్టము సంభవించినను, ప్రస్తుతపురేటు కొనసాగించెద రని తోచుచున్నది. ఈ విషయమై సంస్కరణము గావించక, హిందూదేశపు ఆర్థికస్థితిని విచారించుటకు, సర్ స్టెటరుగారిని రప్పించుటవలన డబ్బుకండుగ దప్పవేరొక ప్రయోజనము గలుగదను నభిప్రాయమును, బాంబాయి వణిక్కులు వెల్లుబుచ్చుచున్నారు. విచారణలతో, హిందూదేశమునకు వినుపెత్తి యున్నది. దీనివలన గలిగిన ఫలము గనుపింపదు. విచారణకర్త లొకవేళ అనుకూల సూచనలగావించినను, వానిని అమలులోకి దెచ్చుట గనుపింపదు. అందుచే స్టెటరుగారి విచారణతో బని లేదనియు, హిందూదేశాధిస్థితుల నెరిగినవారితో యోచించి, వారిసలహాల ననుసరించిన మేలగు ననియు, సర్ పురుషోత్తమదాసు ప్రభృతులు చెబుచున్నారు. హిందూదేశమున కేమి గావలెనో భారతీయులకు తెలియును. ఇందునిమిత్తము దూర దేశములనుండి హెచ్చుద్రవ్యమును వెచ్చించి, నిపుణులను బిలిపింపవలసిన అగత్య మేమాత్రము గనుపింపదు.

బర్మాలో భూకంపము

బర్మాలో మొన్న రాత్రి జరిగిన భూకంపము రాష్ట్రమునంతను కంపింపజేసెనని తెలియుచున్నది. దీనివలన నష్ట మొత్తగలిగెనో ఇంకను తెలియలేదు. కాని కొంతభాగమునందు మాత్రము నష్ట మధికముగ గలిగెను. పూర్వ అను ప్రదేశమున ముప్పది ఆర్డురు చనిపోయిరట. పలువురకు దెబ్బలు తగిలెను. దెబ్బలుతగిలినవారి సంఖ్య అధికముగ నున్న దని తెలియుచున్నది. మేమాసములోనే భూకంపము వలన మిగుల నష్టము గలిగియుండ, మరల నింత త్వరలో భూకంపము కలుగుటచే, ప్రజ లెంతనష్ట పడుచున్నారో యూహించుట సులభసాధ్యము. పెళ్ళాలో వెనుకటి భూకంపమువలన భవనములు చాలవరకు నేలకూలెను. అవి యింకను పునర్నిర్మితము గాలేదు. భూకంపమువలన రైల్వేమార్గము లకును, నౌకనెలకును చాల నష్టము గలిగెను. ప్రజలు భయభ్రాంతులై యున్నారు. భూకంపపు బాధలనుండి బర్మాప్రజలు త్వరలో విముక్తు లగుదురుగాక యని వేడుచు, దుఃఖాబుధియందు మునిగియున్న వీరికి ఉదారపంతులు తగిన సహాయము త్వరలో చేకూర్చ కోరెదము.

కొచ్చిను శాసనసభ : క్రిమినలు లా సవరణచట్టము

బ్రిటీషు ఇండియాలో ప్రవేశపెట్టబడిన నిర్బంధ చట్టములను స్వదేశసంస్థానములలో గూడ ప్రవేశ పెట్టవలయునను నభిలాషవలన, సంస్థానప్రజల హక్కులకు తీరనిభంగము కలుగుచున్నది. క్రిమినలు లా సవరణచట్టము బ్రిటీషు ఇండియాలో ప్రవేశపెట్టబడెనుగాన, కొచ్చినులో గూడ ప్రవేశ పెట్టుట యవసరమని, లా మొబరుగారు ప్రతిపాదించిరి. దీని యుద్దేశ్య మేమి? రాజద్రోహమును జాతి ద్వేషమును, మత కలహములను నివారించుట యని తెలుపబడెను. కాని ఇట్టి నేరములను శిక్షించుట కొంతవరకున్న చట్ట

ములే చాలు ననియు, కొత్తనిర్బంధచట్టములతో బని లేదనియు, శాసనసభ్యులు తెలిపి, ప్రాతి కూల్యము జూపిరి. బ్రిటీషు ఇండియాలో దీని యవసర మెటు లున్నను, కొచ్చినుసంస్థానములో నేమాత్రము లేదని తెలిపిరి. తుదకు లామొబరుగారి ప్రతిపాదనము, శాసనసభచే నిరాకరింపబడెను. కొచ్చినుప్రభుత్వమువారింతటితో తమప్రయత్నము మానుకొందురో, దీని నేతీరున నయినను సాగింప యత్నించెదరో చూడవలయును.

ఫ్రెంచిప్రభుత్వపు ఓటమి

ఫ్రెంచిప్రభుత్వము సినేటుసభలో నోడిపోయె ననియు, ప్రధానమంత్రి టార్డ్యూగారు రాజీనామానిచ్చిరినియు, నేటివార్తలు చెబుచున్నవి. యూరపుయ్యధ్యము ముగిసినపిమ్మట, ఫ్రెంచిప్రభుత్వములు తరుచుగ మార్పు జెందుచుండెను. కొంత కాలము క్రిందటినుండియు, ప్రభుత్వము నిలుకడగ నున్నది. టార్డ్యూగారి ప్రభుత్వ మిప్పుడు మార్పు జెందుటచే, స్థిరమగుప్రభుత్వము మరల ఏర్పడునో లేదో ముందుగాని తెలియదు. నౌకల ఒడంబడిక విషయమై ఫ్రెంచివారిదృక్పథము మార్పు జెందునని యూహింపబడుచున్నది. కాని నూతన ప్రభుత్వ మీవిషయమై ఎట్టివైఖరి దాల్చునో ముందుగాని తెలియదు.

జనీవాసమావేశము : కార్మికప్రతినిధులు

జనీవాలో జరుగనున్న అంతర్జాతీయకార్మిక సమావేశమునకు ప్రతినిధులుగ బోవుటకు, చెన్న నగరమునందలి కార్మికసంఘములు పెక్కులు శివరావు, సురేంద్రనాథ ఆర్యగార్లను పేర్కొనినవి. వీ రిరువురును కార్మికవిషయములలో శ్రద్ధ వహించి పాటుపడుచున్న విషయము ఎల్లరకు విదితమే. ఇట్టి వారు ప్రతినిధులుగ వెడలుచో కార్మికాశయములను వెల్లడిజేసి, వారిహక్కులను కాపాడ గలుగుదురు. వీరి నియామకమును కార్మికసంఘము లన్నియు నామోదించు నని నమ్మెదము.

నల్ల జెండాల కేసు : జామినుశిక్ష రద్దగుట

బందరు నల్ల జెండాల కేసులో, శిక్షానంతరము, ముద్దయిలు జామిను నిచ్చునటుల విధింపబడెను. శిక్ష వై అప్పీలుజేసినవారికి జామినుశిక్ష ఇదివరకే తొలగింపబడెను. అప్పీలుజేయని ఏడుగురు ముద్దయిలపై గూడ నేడు హైకోర్టువారు జామినుశిక్షను రద్దుజేసిరిని వినుట కెంతయు సంతసించెదము. ఇటుల జరుగనియెడల, వీరింకను చాలకాలము కారాగృహనిర్బంధము ననుభవించవలసి వచ్చెడిది.

జె. ఎం. సేనుగుప్తగారికి

జబ్బుగానుండుట

కుమారుడు చెరసాలకేగి తలిదండ్రులను చూచుట ఢిల్లీ, డిశంబరు 1:— జె. ఎం. సేనుగుప్తగారి కెద్ద కొడుకు శిశువేమ గుప్తగారు 29 వ లేది కనివారమునాడు రాత్రి యచటికివచ్చి చెరసాలకువెళ్లి తన తలిదండ్రులతో సంతాపించెను. ఢిల్లీ సినిమా హాస్పిటలులోని యొక క్రిమికాస్ట్రబ్లనిగూడ చెరసాలకు తీసుకొనివెళ్లిరి. వీరిద్దరును పరీక్ష చేసిరి. ఆల్బామిను పున్నవాడ కలదుగాని మరెంత ప్రమాదములేదని తెలిపిరి. జములు డాక్టరు జములు నూపరించెండెంబు నట మేజరు తెలుగారు సేనుగుప్తగారికి చికిత్సచేయుచుట కేర్పాటు చేయించున్నారు. తనకుమారుని జూడగలిగినందులకు సేనుగుప్త పతిగాడు చాల సంతసించిరి. ఆమె మృతసాగనే యున్నది. (అమృతబాతు వ్రాత)

రాజకీయ నిర్బంధితుల కష్టములు

“రాజకీయ అపరాధులకు బోర్డులు స్థాపించుట
శిక్షలు చట్టవిరుద్ధము”

చెన్నై నగర పౌరుల నభి

రాజకీయ నిర్బంధితులకు జైళ్లలో కలుగుచున్న కష్ట నిర్భరములను గూర్చియు, రాజకీయ అపరాధములు గావించిన యువకులను బోర్డులు పాఠశాలల కంటకు చట్టవిరుద్ధ ములుగా గూర్చియు ఉపన్యసింపబడుటగాను నిన్నటి వాయంత్రము శోభిత భవనము దొక పాఠశాల జరిగెను. ఇదివరలో నుదరాను ప్రభుత్వమునందు ఆద్యోగిలు - జరగాలగా పనిచేసియున్న శ్రీ టి. ఆర్. వెంకటరామకృష్ణగారు సభ కధ్యక్షత వహించిరి యుండెను. కాని అనివార్యములగు కారణములచే వారు సభకు రాజాలనడన వారిస్థానములో నెవక వదరగాను ప్రభుత్వ ద్వితీయాచార్యులగు పనిచేసియున్న డి. బి. ఆర్. యస్. ఆర్. గొంగూరుపాపయ్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

అధ్యక్షులు

అధ్యక్షులు ప్రభుత్వమున ఉపన్యసింపబడిన ఇదివరలో ఆద్యోగిలు జనరలుగ పనిచేసియున్న శ్రీ టి. ఆర్. వెంకట రామకృష్ణగారు రాజకీయ అపరాధులకు యువకులకు బోర్డులు స్థాపించుట శిక్షలు విధించుట ఎట్లు ఆకాశ్రియమో ప్రతిబంధు తమయభిప్రాయములను ప్రమాణముగ ప్రకటించియుండిరి. యువకలకుండు ఇట్టివిషయములను దెక్కడు ఆధికారముతో మాటాడగలవారు లేరనియు వారియభిప్రాయములను తెలిసికొని న మీమ్ము కొందరు మేజిస్ట్రేటు లీవిషయములో చూపిన నైపు రి అక్రమమును ఆకాశ్రియమును అసాలోచితమును అని ప్రతి వారికిని తెలుతెలుసు కాకపోవడమున శ్రీ టి. ఆర్. వెంకట రామకృష్ణగారు వివిధములగు నిబంధనల నొకతూర పరిశీలించి వారల కి చట్టము రాజకీయ అపరాధులకు యువకుల కెన్నడును ఉద్దేశింపబడి నిర్బంధించియుండలేదని విధియు కాగలదు.

క్రమమున జీవనాధారములేక అక్రమవిధానములను లో నై అపరాధములగా విచారించిన యువకులను సత్కర్మగాములగు జేసి వారిని సుసంపన్నులనుటకు అవకాశము కలుగ జేయుట కేర్పడి నది. బోర్డుల చట్టము రాజకీయమై దీనిని సత్కర్మనరైన లేనివారనిగాని, దుష్కార్యము లొనరించెడు సేరనులక్షింక గాని పరిగణించబడుట కావున వారి ప్రవర్తనను దెక్కజేయుట యువని వాదించుటయు సత్కర్మము తలకొందులుచేసి విశేషవాద మొనరించుటయును. రాజకీయ కారణములచే బోర్డులు స్థాపించుట కంటకు ఉపన్యసింపబడుటగాని సత్కర్మ వర్తనాదికములందుగాని యువకులను నై పాఠశాలికిని, జైళ్ల జులపలనుందు మరే గౌరవప్రదులగువారి కిని ఎందును తీసిపోవకయూండ, అట్టివారి శిలమును చక్క జేసెదమనట బూటకము, దుర్బద్ధమై విషయజేసి మనదేశము నందు రాజకీయకేరసులు క్రిమినలుకొండ పరిగణించబడుచున్నార గాని మరేదేశమునందైనను ఇట్టివారు నేరభక్తులుగ ఎంచబడెడివారు. కాని నేడు దుష్కార్యగు నిందితుల క్రింద గణించబడెడివారే అచిరకాలములో భారత స్వాతంత్ర్య లక్ష్యుని సేవనసాసినగా జేయుటకు సర్వస్వమును ధార వోయుచున్న దేశాపరాధులగున, త్యాగిలుగున సంస్తులింప బడగలరని నమ్ముట కెట్టి సందియములేదు. (పార్లమెంటు) అట్టివారు సామాన్య కేరసుల తరగతిలో జేర్చబడి, వారలకు చట్టములో సాధ్యమైనంత దీర్ఘము కారాగృహశిక్షను విధించుటకుండు ఘోరమున అపరాధము మరొకటి యుండబోదు (వివరు, వివరు). కొందరు మేజిస్ట్రేటు లవలంబించిన ఈ నిర్బంధవిధానము ప్రభుత్వమువారి పరిపాలనావిధానముని జేసు నమ్ముటలేదు. కాని ప్రభుత్వమువారు కేసునందెను జరుగుచున్నదిన్ని తెలిసికొనజాలియు. ఈ విషయమై ఎట్టి ప్రకటన నింతవరకు గావించక తూర్పింభావము పొందుటమాత్ర మత్యాజ్యమును జనింపజేయుచున్నది. ప్రభుత్వమువారి విషయములో విచారణలు గావించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఈవిచారణ ఫలితముగ ఇకపై నిట్టి అక్రమములు జరుగకుండునట్లు ఉత్తరవు లొసంగెదరని ఆశించుచున్నాను.

కాపనోల్లంఘనమును అరికట్టుటకై ప్రభుత్వమువారి వలంబించిన నిర్బంధ సాధనములవలన ప్రజలవరకే ప్రభుత్వము నందు విశ్వాసమును గోల్పోయిరి. నిరపరాధులను, అత్యు సంగతులను గడంగినవారును నగు ప్రజా సమూహములను లాఠీ దెబ్బలతో మోడుటయు, శాంతివిత్తులను, దొర్లవ్య విరహితులను సత్కర్మగములను చేదరగొట్టుట కవలంబించిన మార్గములను, ఇదియన్నియు నీ నరకే ప్రజలకు ప్రభుత్వము కట్ట సానుభూతిని సాంతముగ నశింపజేసెను.

ఈ లాఠీదెబ్బలవలన బాధపడిన ఒక్కొక్కరికిగాను కొన్ని వందలు, వేలగు ప్రభుత్వము తమ మిత్రులను గోల్పోయెను. ఈ నిర్బంధ విధానావలంబనగూర్చి నేడు సమ్మతులు కైకొనెడి పక్షమున దేశములో ప్రభుత్వమువారిని మామూలుగ సమరించెడివారియందు నైతము పడునరైనను ప్రభుత్వము చర్యలను బలపరుచుచుండబోదు. తమ చర్యల నెవ్వరును సమరించరను భయముచేతనే గడవిన చెన్నై పురి కాపన పరాపరాధమునందు నైతము పాఠశాల నిర్బంధమును నిరసించుటకు పునపాపించిన తీర్మానమును వోటులు గానక తస్మిగు కొనుటకు యుక్తుల బన్నిరి. బోర్డులు చట్టము విషయమై కొందరు మేజిస్ట్రేటులు గన్వరచిన నైతిక ప్రజలయందు మిక్కిలును ఆందోళనను కలిగించెను. అందుచే ప్రభుత్వము వారింతలైన తమ తప్పిమును గ్రహించి యంతటితో నీ యక్రమము నాపివైచుటయేక, ఇదివరకు ఈ చట్టముక్రింద శిక్షింపబడిన వారికితలగుగూడ రద్దుజేసెదరని నమ్ముచున్నాను. అని పలికిరి.

శ్రీ సామి వెంకటాచలంశెట్టిగారు

మాట్లాడుచు బోర్డులు చట్టము కాపనభయందు ప్రవేశపెట్టబడినట్లు చట్టము న్యాయోత్తరములచే కాలము తుచ్చై డి నేరముగు యువకులను సన్మార్గకర్తలకగజేసి, వారిజీవితములను సుసంపన్నులనుట తోడ్పడి ఉత్తమసాధనముగతలంపబడెను. కాని అట్టిశక్తియైన ఉద్దేశములతో నిర్బంధించిన చట్టము రాజకీయ నిర్బంధితులకు తమ కేరసులకు వింపినశిక్షల పాల్గొనుటకు సాధనముగ నుపయోగించబడుటకుండు ఘోరము కాపనర్యనియోగము నేరొకటండబోదని పలికిరి.

రాజకీయ శైలిలను వారినేరముల కుచితములగు శిక్షల కంటే దీర్ఘ కాలము శిక్షలపాల్గొనుటకే నూతనమార్గమును భావితములగు కాశి మేజిస్ట్రేటుగారు కనిపెట్టిరి. కాని భారతీయ మేజిస్ట్రేటులందు హుమిలరముగ గన్పించునట్టివారిలో నొక రనదగిన నెలూరు నెమ్మనజ్జిగారు ఈ శిక్షనరద్దు జేసిరి. ప్రభుత్వమువారి పరిపాలనా విధానవికాసని అధ్యక్షుడు తమ విశ్వాసమును కల్పించిరి. కాని తమ కట్టివిశ్వాసము లేదనిరి.

అటులగునో నెమ్మన జడ్జిగారి తీర్పును ఆద్యోగిలు జరగాలగా అభిప్రాయమునకై ప్రభుత్వమువారి రంపలసిన యాసన మేలేదు. ఆద్యోగిలు జనరలుగాను నెలూరు నెమ్మన జడ్జిగారి సంగిన యభిప్రాయముతో నేడగించినదియు ఈయభిప్రాయమును తిరగ మేజిస్ట్రేటు లందరకు ప్రభుత్వమువారి రంపలసినదియు రూఢిగ తెలియుచున్నది. అంతవరకు బాగుగనే యున్నది కాని ప్రభుత్వమువారు నిష్కటముగ వర్తింపజలవిన, ఇదివరలో నీ చట్టము క్రింద శిక్షింపబడిన వారల శిక్ష లన్నిటిని రద్దు చేయవలెను ఈవిషయమునం దెట్టిభిన్నాభిప్రాయ మునుటకును తావులేదు అని పలికిరి.

శ్రీ బషీరు అహమ్మద్ గారు

ప్రపంచమును ప్రభుత్వ కాపనములను ఉల్లంఘించు వారిని శిక్షించుటకు ప్రభుత్వమునకు హక్కుకలదని వాదించుట యందరమున్నను, కాపనోల్లంఘనము జేయువారు చట్టముల నల్లఘించి ప్రభుత్వమును ధిక్కరింప వలయుననియే అట్లుచేయుచున్నార గాని ఇందు నైతికముగ వారినరద్దు అపరాధ మేదియును లేదనియు, అట్టి పరిస్థితులందు ప్రభుత్వమువారి కాపనోల్లంఘన మొనరించువారి స్వాతంత్ర్యమును నిరోధింప దగునేగాని వారిని ఎన్నివిధముల కట్ట పెట్ట దగు నో అన్ని విధముల బాధించుట యు అసమానుల పాల్గొనుటయును అమానుమనుని పలికిరి. ఉపన్యాసము (సి) తరగతి నిర్బంధితుల కష్టనిర్భరములనెల్ల వివరించి రాజకీయ నిర్బంధితులకు వారినిత్యజింతాపరములను నైతము నిరకరించి కనీయకొనుటతో యనునట్లు వారినినిధముగ బాధించుటకెట్టిని పొడిగాదనిరి. జైళ్లయందెట్టి యిబ్బందుల పాలించే వారు విడుదలై వచ్చినపిదప తమ యారోగ్యమునంతయు గోల్పోయి ఏదేనియొక రుగ్మతను ఆహుతి యగుట సంభవించుచున్నది జైల శిక్ష ననభించినవారి తేకలను తయారు జేసిననో అందులో అత్యధిక సంఖ్యాకులు క్షయవ్యాధికి బలి యగుచున్నట్లు తెలియకపోదు నైతమాసందితుని వ్యాధికిని ఈ ధిక్కరమును సంబంధించుచున్నట్లు శ్రీ బ. జే. పటేలుగారి వ్యాధిచే బాధితులగుచున్నారని అనుమానపడవలసి వచ్చుచున్నది. ఈ దేశమునందలి పుణ్యపటందరను నిర్వీర్యులగున, రోగగ్రస్తులగున చేయవలయునని ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్య మగునా? ఆ త్యాగత్యకములగు మజ్జిగ, పచ్చివియ్యము మొదలైనవానినైనను విసంగకపోవుట అక్రమము. ఇట్టి శిక్షలను విధించుటవలనన, ఈ యనాదరణవలనన కాపనోల్లంఘన మొనరించువారట్లు చేయకమానరు. వారిని సంపూరించుటకు ఇది తోడ్పడుతు. అగునో నిక ఈ విధానము నవలంబించుటవలన కలుగు ఉపయోగ మేమి అని పలికిరి.

బషీరు అహమ్మద్ గారింకను మాట్లాడుచు బోర్డులు చట్టము ఏవిధముగ దుష్కార్యముగా వింపబడుచున్నదో వివరించి, రాజకీయ శైలిలకై ఈ చట్టమెన్నడును ఉద్దేశింపబడలేదనిపలికిరి. ప్రజాభిప్రాయ విరాప్త్యమున చక్కగ ప్రకటింపబడవలెననియు, ప్రభుత్వమువారు మూలకారణములను నివారించినతప్ప ఈ నిర్బంధచర్యలవలన జడ్జి ప్రయోజనముకాని లేవని ప్రజలు తెలియజేయవలెననియు పలికిరి.

శ్రీ. కె. భాష్యంబయ్యంగారు

మాట్లాడుచు కాంగ్రెసు పక్షమువారు ప్రభుత్వమువారి వలన ఎట్టి మన్ననలను బడయుటకుగాని, ఎట్టి దయాదాక్షిణ్యములను గాని ఆశించుటలేదనియు, వారెట్టికష్టముల ననభించుటలేదును సంపూరితయై వచ్చియు, ప్రభుత్వ మొత్తము మోతొరములను బహుళ రెండుపూలను వజ్జిగను తుచ్చుకొనుచు నీ. తరగతి నిర్బంధితులకు మజ్జిగ ఆనశ్యకమా తుచ్చుకొనుచు నీ. తరగతి నిర్బంధితులకు మజ్జిగ ఆనశ్యకమా కాదాయను విషయమై విదేశీయులగు ఇంగ్లెండ్ కు జనరలుగా రిపో ఆలోచించుచున్నారట (నవ్య) కావున ఈసాకర్యములకై ననమెల్లరము ఆందోళన గావించవలసి యున్నది. అని పలికిరి.

అధ్యక్షులు

సభను ముగించుచు ఈ సభవలన ఏదియైన కొంత ఫలితము కలుగుగాక యని ఆశించుచున్నామనిరి. వివిధకృష్టియు లందును కాపనోల్లంఘనోద్ధ్యమము తగ్గి, క్రమముగ అంతరించుచున్నదని వివిధ రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల వారును తమ ప్రకటనలందు ప్రాయమున్నారనియు, ఇది కేవలము తమ్ముకాము మోపించుకొనుట తప్ప నేరొకటిగాదనియు, ఉద్యమ బాహ్య చిహ్నములను కొంతవర కణచివేసినను, ఉత్సాహ మంగర్పింపజేయుచున్నదనియు, ఈయండ్లను ప్రారంభమునండియు ప్రభుత్వమువారి కొకటి పెట నొకటిగ యానేక ప్రమాదములను గావించి క్రమముగ వారి మిత్రులనందరను గోల్పోయిరనియు, ఈయద్యమమువల్ల నెట్టిసానుభూతిగాని లేదనినవారు ఇప్పుడు ఉద్యమముపట్ల సంపూర్ణముగ గాకపోయినను ఉద్యమ మందు జేరి జాఫల ననభించిన వారెందలైన సానుభూతి వహించి యున్నారనియు, డివిజిటోడు రాజకీయ కేరసులను బోర్డులు స్థాపనకంటకువలన ప్రభుత్వము మురింత యనిశ్చయము పాలయ్యెననియు, ఇంతలైన ప్రభుత్వమువారు తమలోపముల పరిమించుకొనురు గాకయని పలికిరి.

శ్రీ ఏ. ఆర్. వి. ఆచార్యగారు అధ్యక్షులకు వందనము లిప్పించిరి. అంతట సభముగ నెను.

లాయీజ్ బారి గారి యుపన్యాసము

యాగ్ని, డి సెం 4:—పార్లమెంటులో లిబరల్స్ కార్మిక పక్షమునకును కన్గ్రెస్ టిపు పక్షమునకును కూడ వచ్చియుండుట రాకుండజేయుటచే శేపు లాయీజ్ బారి గారువోపు యుపన్యాసమును గూర్చి ఆసక్తిని జాపుచున్నాడు. ముందుగా నేడు పార్లమెంటు రెండు సభలలోనున్న లిబరల్స్ తో రహస్యముగా మాట్లాడెదను. నేటిరాత్రి లాయీజ్ బారి గారు ప్రజలులకు లిబరల్స్ తో ఆలోచించెదరు. (వై రెడ్)

తెలుగు ప్రజలను జంతువుల ప్రదర్శనశాలల 10,000 ప్రేక్షకులు బోనమ్మట.

చిత్తూరు జిల్లా మునసబు కోర్టులో

S. C. 581 of 1929
E. P. 427 of 1930
&
E. A. 664 of 1930

Between:—
వాది:—సుబ్బారెడ్డి

And:—
ప్రతివాది:—కోనప్ప రెడ్డిగారి నల్లయ్య అనే మునిరెడ్డి.

వాది S.C. 581/29 లో ప్రతివాదిపై రూ. 44-18-0 డిక్రి పొంది సనకడిక్రిని ప్రతివాదిపై అమలు నెరవేర్చి నైకం రాబట్టుటకుగాను 17-5-28 తేదీన ప్రతివాది వాదికి అడహానము ఉంచియుండు సాత్తులను (జప్తి చేసి) అడహానము లోబరచి యేలముజేయుటకున్న, యీ యేలములో వాదియే సహుచేయుటకు కోర్టువారి పుత్తకృ పొందుటకున్న వేసియుండు మనుపు 19-12-30 తేదీన వాయిదా వేసియున్నదని తెలియజలపడెనది.

యం. చెంగారెడ్డి,

B. A., B. L.,
Pleader for Plaintiff.

సాక్షిక వార్తలు

బహిరంగసభ:—మద్రాసు మహాసభ యజమాన్యమున కేపు, శనివారం 6 వ తేదీ సాయంత్రం 5-30 గం గోఖలేహాసందు శ్రీయుత ఎస్. సత్యమూర్తిగారు “భారతీయుల కర్తవ్యము” గుర్తు యుపసంగించుచు.

శ్రీయుత ఇ. కృష్ణయ్యగారికి స్వాగత మొసగ బడును. సి. ఎస్. ముత్తరంగమదలియారు గారు అధ్యక్షత వహించుచు.

భగవత్కథాప్రసంగ సభ మారికథాకాలక్షేపము:—7 వ తేదీ ఆదివారం సాయంత్రం 4-15 గంటలకు కొండిమండలం స్కూలుహాలులో బ్రహ్మ శ్రీ టి. పి. కల్యాణరామశాస్త్రి గారు “విభిన్నభాగము” అను కాలక్షేపమును జరిపెదరు.

దక్షిణ ఇండియా వైశ్య సంఘము, మదరాసు:—వై సంఘముయొక్క సర్వసభ్య సభ సంఘ భవనము నందు 1930 సం దిశబరు నెల 7 తేదీ ఆదివారమున ఉదయం 8-30 గంటలకు జరపబడున, సభ్యులెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

నూతన మద్రాసు మెరిప్పగారు మరల శాసన సభ్యత్వమునకు నిలువదలచుట:—మద్రాసు మెరిప్ప పరిషత్ నూతనముగా నియమింపబడిన 211 బి మరలపెట్టి గారు తమ శాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామానొసగి, మరల యెన్నికకు అర్హునిగా నిలవదలచి యున్నామని ప్రకటించుచున్నారు.

దేశీయ ప్రార్థనసమాజము

కేపు ఉదయము 8 గంటలకు చాకలపేటలో వావిళ్ల వారి ముద్రాలయమున దైవ ప్రార్థన జరుగును.

మునుస్వరయ్య,

కార్యదర్శి.

5-12-1930

శ్రీ కన్నెపల్లి సత్యవారాయణగారి విడుదల

గంజాముజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శిగా నుండిన శ్రీయుత కన్నెపల్లి సత్యవారాయణగారు 6 నెలల కఠింశిక్ష ననుభవించిన పిమ్మట వేలూరు జైలునుండి నివృత్తికోజు (4 వ తేదీ) విడుదల చేయబడిరి. నేను మదరాసు వచ్చిరి. వీరు ఆరోగ్యముగ నే యున్నారు.

అఖిలభారత ఆయుర్వేద మహాసభ:—మైసూరులో డిశంబరు 27 వ తేదీనుండి సమావేశము కాబోవుచున్న అఖిలభారత ఆయుర్వేద మహాసభయందు భారతదేశము, బర్మా, సింహళము, శ్రీలంకానది ఆయుర్వేద విద్యాలయముల నుండి చేరవలసినవలె ఆయా విద్యాలయములయొక్క పేర్లతో ప్రదర్శించుట కొక ప్రత్యేకకోర్కెను తెరచుటకు ఆహ్వాన సంఘమునా ఉద్దేశించుచున్నాడు.

స్వేచ్ఛలు బుట్టు పరిష్కారము:—గవర్న మెంటు పరిక్షల కమిషనరు ఆఫీసు సెక్రటరీ గారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—

నీటి వరదలవలన రైలుమార్గమున దిశావృత్తి గండ్లు పడియుండుటచేత, రాబోవు స్వేచ్ఛలు బుట్టు పరిక్షలు డిశంబరు 8 వ తేదీనుండి గాక 15 వ తేదీనుండి ప్రారంభింపబడును.

రాకపోకలు:—ఈ దినం పేర్కొనబడిన జిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంట్లు నేడు జరుగుచున్న పోలీసు సమావేశమునకు హాజరుటకు తమతమ స్వేచ్ఛలనుండి శిబిరమును మద్రాసు వచ్చిరి:—శ్రీయుత ఆర్. ఎస్. మిట్టను (నేలం) జి. హెచ్. పి. జేలే శ్రంజాపూరు, హెచ్. దాసను (విశాఖపట్నం), స్వీనే రైల్వేపోలీసు సూపరింటెండెంట్లు, (తిరుచినాపల్లి) ఎలియట్టు (మలబారు) గార్లు. పోస్టాల్స్ కంపెనీకి చెందిన సర్కిల్స్, రా. బి. కె. గోవిందాచారిగార్లు నేడుదము మద్రాసుకు తిరిగివచ్చిరి. రైల్వేజోర్డు స్వేచ్ఛలు ఆఫీసరు ఆసి జి. థాంప్సన్ గారు నిన్నరాత్రి తిరుచినాపల్లి వెళ్లిరి.

సర్వే డైరెక్టరుల కర్మిసుగారు నిన్నరాత్రి కన్నుమూర వెళ్లిరి.

పక్ష పాతము

పూనా, డిసెంబరు 5:—అరేబియా సముద్రమునందలి నౌకాయనందము పూనుకున్నది. సింహళము తూర్పునందు ఇరవై మైలు 1.

న్యాయస్థానవార్తలు

బందరు నల్లజెండాల కేసు

106 నెక్స్ నుక్రింద జామీనుశిక్షను రద్దుజేయుట

1-7 ముద్దాయిలు వెంటనే విడుదల చేయబడుదురు మదరాసు, డిసెం 5:—బందరు నల్ల జెండాల కేసునందు శిక్షింపబడి, శిక్ష యనంతరము ఒక వత్సరమువరకును సత్వరి పరసకారకు పూచీకత్తుల నొసగవలెననియు, లేనిచో ఒక వత్సరము విడిబైదు సంభంపవలసినదనియు, శిక్ష వల్లారి రామారావుగారిపైను మరి ఆగ్రహమైనను గావించబడిన ఉత్తరువు అకాశ్త్రీయమైన దగుటచే రద్దు చేయవలెనని, శ్రీ పాటి సత్యవారాయణరావు గారినియు మైసోర్లో ప్రధాన న్యాయమూర్తి, న్యాయ ప్రాసంగ్యములు చెప్పిన రివిజను పెటిషనునందు తీర్పు చెప్పబడినది.

ఈ కేసునందు ప్రాసిక్యూషనువారు చెప్పుచున్నది వివిధ 8-2-80 వ గవర్నరుగారు బందరు వచ్చిరి ఆరోజున లెసెన్సులేది ఎవ్వరూ ఉరేగింపు జరుపరాదని నిశ్చయించు పోలీసు అఫ్ఫ్ 80 (2) నెక్స్ నుక్రింద పిల్వూటి పోలీసు సూపరింటెండెంట్లు ఉత్తరువుచేసెను ఆయు తరు నల్లంఘించి 1. వల్లారి రామారావు 2. కొడాలి అజినేయులు 3. మాగంటి వేంకటరావు 4. తల్లా ప్రగడ రామారావు 5. గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్య 6. బొబ్బా వేంకటేశయ్య 7. అశ్వీ వేంకటరావు 8. వడ్లమాడి సత్యవారాయణ 9. బొబ్బా ఆదివారాయణ మూర్తి 10. బొబ్బా గంగారావు 11. గూడూరు వేంకటరంగారావు లైసెన్సులేకుండా నిల్ల జెండాలతో ఈరేగింపుచేసి పట్నయన హారతాళమొనర్చజేసిరి. అందుచే వీరు ఇ. పి. కో. 148, 145 నెక్స్ నుక్రింద పోలీసు అఫ్ఫ్ 82 వ నెక్స్ నుక్రింద నేరస్థులని పోలీసువారు కేసు పెట్టిరి. బందరు స్టేషనరీ పేజిస్ట్రీలు కేసును విచారించి, నె 148 క్రింద 1, 2 ముద్దాయిలకు 2 నెలలు చొప్పున విధించిన వారికి 1 నెలయును 145 నెక్స్ నుక్రింద 1, 2 ముద్దాయిలకు 4 నెలల కఠింశిక్షను విధించిరి. 11 నెక్స్ నుక్రింద విధించెను. శిక్షలననుభవించిన యనంతరము ఒకవత్సరమువరకును సత్వర పరసకారకు ఒక్కొక్కరు రు 200 లకు పూచీకత్తుల నొసగ వలసినదనిగూడ క్రి. పా. కో. 106 క్రింద సబుమేస్ట్రీలు ఉత్తరువు చేసెను. ఈతీర్పుపై 8, 9, 10 ముద్దాయిలు నెమన్స్ కోర్టును అప్పీలు చేయగా 143, 145 నెక్స్ నుక్రింద నేరస్థులు గారని నిర్ణయించెను కాని ప్రా అఫ్ఫ్ 82 నెక్స్ నుక్రింద నేరస్థులని నిర్ణయించి వారిదివర కనుభవించిన శిక్ష చాలనని వదిలివేసిరి.

143 145 నెక్స్ నుక్రింద నేరము ఋజువు గాలేదని 8, 9, 10 ముద్దాయిల అప్పీలులో న్యాయాధిపతి నిర్ణయించిన శిక్షను రద్దుచేయుటచేత 1 మొల 7 ముద్దాయిలపైన గూడ పదిరు నేరముగా నల్ల పగడింపవలసి యున్నదనియు కనుక 106 నెక్స్ నుక్రింద ఒక వత్సరమువరకును సత్వర పరసకారము నొసగవలసినదని సబు మేస్ట్రీలు గావించిన యుత్తరువును రద్దుచేయవలసినదనియు గోరుచు తాజేపల్లి శ్రీరాములుగారు మైసోర్లో రివిజను పిటిషనును చెప్పిరి. పిటిషనుకు తరఫున

శ్రీపాటి సత్యవారాయణరావుగారు హాజరై వాదించుచు ముద్దాయిలు అప్పీలు చేయకపోయినను వారిబదులు ఇంకొకరు ఇట్టి పిటిషనును చెప్పినపుడు క్రి. పా. కో. 489 నెక్స్ నుక్రింద తమిళుల అధికారము నుపయోగించి మైసోర్లోవారు జోక్యము గలిగించుకొనవలెనని గోరిరి. కేసు విషయముల గురించి వాదించుచు, 8, 9, 10 ముద్దాయిల పందర్బమున న్యాయ మూర్తులు నిన్న తీర్పుచెప్పుచు 145 నెక్స్ నుక్రింద నేరము ఋజువు గాలేదని నిర్ణయించినదియు కనుక, ముద్దాయిలనుండి సత్వర పరసకారము జామీను గోరుట అకాశ్త్రీయమని వాదించిరి. ప్రభుత్వమువారి తరఫున పబ్లికు ప్రాసిక్యూటరు వాదించుచు, 1-7 ముద్దాయిలు సబుమేస్ట్రీలు ఉత్తరువుచే అప్పీలు చేయలేదనియు అందుచే నె 489—(5) క్రింద మైసోర్లోవారు తమ విషయకాధికారము నుపయోగింప వలెలేదని ఆక్షేపించిరి.

న్యాయమూర్తులు తీర్పుచెప్పుచు పబ్లికు ప్రాసిక్యూటరు వాదనలను తా మంగీకరింపబాలమనియు, 145 నెక్స్ నుక్రింద నేరము ఋజువు గాలేదు గనుక 106 నెక్స్ నుక్రింద జామీను నడగని విలులేదని నిర్ణయించి, క్రింది కోర్టు ఉత్తరువును రద్దు చేసిరి.

బందరు నల్లజెండాల కేసు

ప్రభుత్వమువారి అప్పీలు

143 నెక్స్ నుక్రింద శిక్ష ఖాయిపరపబడుట

మదరాసు నవంబరు 4:—బందరు నల్ల జెండాల కేసు నందు, స్టేషనరీ సబుమేస్ట్రీలు తీర్పుచే బొబ్బా ఆదివారాయనమూర్తిగారును యిక్కు ముద్దాయిలును గావించు కొనిన అప్పీలులో జిల్లా జడ్జిచేప్పిన తీర్పుపైన ప్రభుత్వమువారు గావించిన రివిజను పిటిషను:—స, ప్రధాన న్యాయమూర్తి న్యాయమూర్తి కార్మిపుగార్లు ఈదివరకు తీర్పుచేప్పిరి.

ది. 8-2-80 వ గవర్నరుగారు బందరు వచ్చినపుడు, జిల్లా డిప్యూటీపోలీసు సూపరింటెండెంట్లు గావించిన ఉత్తరువు నల్లంఘించి, ముద్దాయిలు నల్ల జెండాలతో ఈరేగింపును జరిపిరిని పోలీసువారు కేసుచేప్పిరి. బందరు స్టేషనరీ సబుమేస్ట్రీలు పదరు కేసును విచారించి, ఇ. పి. కో. 148, 145 నెక్స్ నుక్రింద ముద్దాయిలు నేరస్థులని నిర్ణయించి, 148 నెక్స్ నుక్రింద 1 నెలయును 145 నెక్స్ నుక్రింద 1½ నెలయు కఠింశిక్షను విధించి ఒక సం॥ సత్వర పరసకార పూచీ నొసగవలసినదని ఉత్తరువు చేసెను. అందుపై న ముద్దాయి జిల్లా కోర్టు నకు అప్పీలు చేయిగా 143, 145 నెక్స్ నుక్రింద ముద్దాయిలు నేరములు గారని న్యాయాధిపతి తీర్పుచేప్పిరి. ప్రభుత్వమువారు తీర్పుపై మైసోర్లో రివిజను పిటిషను చెప్పిరి.

ప్రధాన న్యాయమూర్తియు న్యాయమూర్తి కార్మిపుగార్లు ముద్దాయిలు ఇ. పి. కో. 148 నెక్స్ నుక్రింద నేరస్థులేయనియు పోలీసు అఫ్ఫ్ 82 వ నెక్స్ నుక్రింద నేరస్థులు గాదనియు తీర్పుచెప్పుచు 143 నెక్స్ నుక్రింద సబుమేస్ట్రీలు విధించి శిక్షను ఖాయిపరచిరి. 145 నెక్స్ నుక్రింద ముద్దాయిలు నేరస్థులు గారని జిల్లా జడ్జిచేప్పిన తీర్పును ఖాయిపరచుచు ముద్దాయిల యూరేగింపును చెదిరిపోవలసినదిగా ముదుగా పోలీసువారు తరఫునగిసలులు ఋజువు గాలేదని చెప్పిరి.

కర్నూలు మునిసిపలు కౌన్సిలువారి ప్రకటన

1920 సంవత్సరము డి॥ ము॥ అక్టో 78—93 నెక్స్ నులును పెహ్యాలను అనుసరించి 1930 సం వత్సరం నవరణ చేయబడిన 10 వ నెంబరు అక్టోప్రకారము 1930 సంవత్సరం అక్టోబరునెల 1 వ తేదీ లాగా యితి, కర్నూలు మునిసిపాలిటీలో 6 ఒక అర్ధసంవత్సరములో 61 రోజులకు తక్కువలేక వ్యాపారం చేయు శ్రమి కంపెనీవారికి ఈక్రింద నమోదించబడిన రేట్లప్రకారము వృత్తిపన్ను వేయుటకు ఉద్దేశింపబడినది.

ఇందుకు ఆక్షేపణగలవారు 1931 సంవత్సరం జనవరినెల 10 వ తేదీలోగా తమతమ ఆక్షేపణలను చేరుమేకగారికి తెల్పుకోవలెను. సదరు తేదీకి తరువాత వచ్చే అర్జీలు నిరాకరింపబడును.

తరగతి.	నెం ఆదాయం.	అర్ధసంవత్సరపు పన్ను.
1. రు 2000 మరియు ఎక్కువ		రు 96—4—0
2. రు 1500 ఎక్కువగను రు 2000 లకు తక్కువ		రు 70—0—0
3. రు 1000 లు అందుకుపైన రు 1500 లకు తక్కువగ		రు 43—12—0
4. రు 750 లు అందుకుపైన రు 1000 లకు తక్కువ		రు 25—4—0
5. రు 500 లు అందుకుపైన రు 750 లకు తక్కువ		రు 15—5—0
6. రు 300 లు అందుకుపైన రు 500 లకు తక్కువ		రు 7—14—0
7. రు 200 లు అందుకుపైన రు 300 లకు తక్కువ		రు 5—4—0
8. రు 100 లు అందుకుపైన రు 200 లకు తక్కువ		రు 1—12—0
9. రు 50 లు అందుకుపైన రు 100 లకు తక్కువ		రు 0—14—0
10. రు 30 లు అందుకుపైన రు 50 లకు తక్కువ		రు 0—7—0

అరెస్టులు, శిక్షలు

పెషావరు కాంగ్రెసువాదుల శిక్షల తగ్గింపు

పెషావరు, డిసెంబరు 4:—పెషావరు అడివనలు సెషన్స్ జడ్జి థామస్ వారంగరు యాక్రింది అరెస్ట్ సంగీకరించి, శిక్షలను క్రిమినలు లా సవరణ చట్టము 17 (2) క్రింద రద్దు చేసి, 17 (1) సెక్షన్ క్రింద 6 నెలల కఠినశిక్ష విధించినాడు. పట్టు కాంగ్రెసు సంఘ కోశాధికారి నాపతిరాయిగారికి మాత్రము 17 (1) క్రింద విధించిన 6 నెలల కఠినశిక్ష అట్లే యుండును. ఇట్లు శిక్ష తగ్గింపబడినవారు:—

యూలాఫ్ సెంగ్—పట్టు కాంగ్రెస్ సంఘాధ్యక్షుడు, 18 నెలల కఠినశిక్షయును.

మాస్టరు అమీర్బంద—సరిహద్దురాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసంఘాధ్యక్షుడు, 9 నెలల కఠినశిక్షయును.

అబ్దుల్ రాబ్ సిద్దిఖ్—కేటలు, సరిహద్దు కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు 9 నెలల కఠినశిక్షయును.

డా॥ ఘోష—సరిహద్దు కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు, 2 సం॥ కఠినశిక్షయును.

అబ్దుల్ హయి—కాంగ్రెసు కార్యసంఘము, నవయానా భారతసభల సభ్యుడు 1 సం॥ కఠినశిక్ష.

సనోధర్ హుసేన్—నవయానా భారతసభాధ్యక్షుడు 2½ సం॥ కఠినశిక్షయును.

ఫకీర్బంద—భారతసభా కార్యదర్శి 2 సం॥ కఠినశిక్షయును.

ఉత్తరు యన్—భారతసభా సభ్యుడు 2 సం॥ ఖయిదు.

(ఆ. ప్రె.)

6 గురు పికెటర్ల అరెస్టు

పెషావరు, డిసెంబరు 4:—చర్యదాశంఠి ఎచ్చిన 6 గురు పికెటర్లు కేసెభాలో పోలీసుచట్టము 82 సెక్షన్ క్రింద అరెస్టు చేయబడిరి.

అరెస్టుల పికెటర్లం లెవంతముగా కదలింప జూచి నందులకు పెషావరు పురపాలక చీఫ్ గారు రు 10 జరిమానా విధింపబడినాడు.

(ఆ. ప్రె.)

ఖిలాఫత్ సంఘసహాయ కార్యదర్శిపై కేసు

పెషావరు, డిసెంబరు 4:—సరిహద్దు ఖిలాఫత్ సంఘ సహాయ కార్యదర్శి అల్లాబక్ష్ యూసఫీగారు పి. కో. 124 సెక్షన్ క్రింద సరిహద్దు విచారము అను నిషేధగ్రంథమును ప్రకటించి నందులకు పట్టు టి. పి. జి. స్టేట్ టు కోర్టులో విచారంపబడుచున్నాడు. పి. వి. డి. డి. స్టేట్ రింటెండ్మెంట్లు కె. బి. షేక్, కె. యస్. వాసీమాతిగారు సాక్ష్య మొసగిరి. కేసు రేచటికి వాయిదా వేయబడినది.

(ఆ. ప్రె.)

దేశ సేవకుని మరణము

పెషావరు, డిసెం 4:—పెషావరులో నుప్రసిద్ధ వర్తకులను, దేశ సేవాపారిణులను హతకరించు బక్షిగారు హృగ య దౌర్బల్యమువలన ఆకస్మికముగ మరణించిరి.

(ఆ. ప్రె.)

బొంబాయిలో జమీయతు వలంటీర్ల విడుదల

బొంబాయి, డిసెం 4:—జమీయతు ఉల్ ఉలేమా వలంటీర్ల నిర్వహించుచున్న పికెటర్లను నిన్న సాయంత్రము అరెస్టు చేయబడినవారిని పాలన రాజధాని మేజిస్ట్రేటు పికెటర్ల సెవరినిగాని నిర్బంధపరచినట్లు సాక్ష్యము లేదని విడుదల చేయించిరి.

(ప్రె. ప్రె.)

గాంధీ దినపతాకవందన నిషేధము

బొంబాయి కమిషనరు ప్రకటన

బొంబాయి, డిసెం 4:—రేచటి యందయము గాంధీ దినోత్సవము జరుపుటకై సూర్యోదయజన సంఘము తరఫున ప్రకటితమైన పతాకవందనమును పోలీసు కమిషనరు ఆజన్ మైదానమును నిషేధించినాడు.

(ఆ. ప్రె.)

తంజావూరు జిల్లాబోర్డు

తంజావూరు, డిసెంబరు 2:—తంజావూరు జిల్లాబోర్డు సభలో నిన్ను ఉభయపక్షములవారు రాజీవడుటచే షియాల్ కన్నం నుబ్రహ్మచ్యులగు గౌరవ గ్రహముగ అగ్రతరగతి నియోజనబడిరి.

(ప్రె. ప్రె.)

కర్నూలు మునిసిపల్ కౌన్సిలువారి ప్రకటన

1920 సం॥రం డి॥ ము॥ చట్టము 78-93 శెక్షనులను 4 మెడ్యూలును అనుసరించి 1930 సం॥రం సవరణచేయబడిన 10-వ నెంబరు చట్టప్రకారము 1931 సం॥రం ఏప్రిలునెల 1-వ తేది లగాయితి ఈ క్రింద సమూహపరచిన రేట్లమేరకు వృత్తిని విధించులాగున ఉద్దేశించియున్నాడు.

(ఎ) మునిసిపాలిటీలో ఏ ఒక అర్థసంవత్సరములో 60 రోజులకు తక్కువలేక వ్యాపారముచేయు ప్రతి కంపెనీకిన్ని.

(బి) ఏ ఒక అర్థసంవత్సరములో వృత్తి, విద్య, వ్యాపారం లేదా వర్తిక్కుగాగాని, ప్రముఖేటుగా గాని ఉద్యోగముచేయు ప్రతి మనిషికి.

(1) మునిసిపాలిటీలో 60 రోజులకు తక్కువలేకుండానున్న.

(2) మునిసిపాలిటీ బయట పనిచేయుచు, అయితే మునిసిపల్ సరిహద్దులో 60 రోజులకు తక్కువలేకుండా కాపురముచేయు ప్రతి మనిషికి.

(3) మునిసిపాలిటీలో 60 రోజులకు తక్కువలేకుండా రోజునుగాని, వడ్డీవ్యాపారమువల్ల గాని సంపాదించు ప్రతి మనిషికి.

పై విధించబోయ్యే షన్నులకు ఆక్షేపణలు ఏవయిన ఉన్నయెడల 1931 సం॥రం జనవరినెల 23-వ తేదిలోగా సంఘకోశవలెను. 1931 సంవత్సరం జనవరినెల సదరు తేదితరువాత రాబడిన ఆక్షేపణలు ఆలోచించబడవు.

మెడ్యూలు

తరగతి.	అర్థసం॥రపు ఆదాయము.	అర్థసం॥రపు షన్ను.
1. రు 21,000 లకు ఎక్కువ		రు 206—4—0
2. రు 18,000 ల కన్న ఎక్కువగను రు 21,000 లకు ఎక్కువలేకుండా		రు 168—12—0
3. రు 12,000 ల కన్న ఎక్కువగను రు 18,000 లకు ఎక్కువలేకుండా		రు 112—8—0
4. రు 9,000 ల కన్న ఎక్కువగను రు 12,000 లకు ఎక్కువలేకుండా		రు 63—12—0
5. రు 6,000 ల కన్న ఎక్కువగను రు 9,000 లకు ఎక్కువలేకుండా		రు 41—4—0
6. రు 4,200 ల కన్న ఎక్కువగను రు 6,000 లకు ఎక్కువలేకుండా		రు 21—0—0
7. రు 3,000 ల కన్న ఎక్కువగను రు 4,200 లకు ఎక్కువలేకుండా		రు 15—0—0
8. రు 1,800 ల కన్న ఎక్కువగను రు 3,000 లకు ఎక్కువలేకుండా		రు 7—8—0
9. రు 1,200 ల కన్న ఎక్కువగను రు 1,800 లకు ఎక్కువలేకుండా		రు 4—8—0
10. రు 600 ల కన్న ఎక్కువగను రు 1,200 లకు ఎక్కువలేకుండా		రు 2—0—0
11. రు 300 ల కన్న ఎక్కువగను రు 600 లకు ఎక్కువలేకుండా		రు 1—0—0
12. రు 150 ల కన్న ఎక్కువగను రు 300 లకు ఎక్కువలేకుండా		రు 0—5—4

మునిసిపల్ ఆఫీసు
కర్నూలు 29-11-30.

ఎస్. నరసింహులు,
చేర్లకా.

బెల్వి కేసు అపీలు

కపాడియాగారిని జామియాపై విడచుట

బొంబాయి, డిసెంబరు 4:—“బొంబాయి క్రానికలు ప్రతికాముద్రాపకులు సోరస్థి కపాడియాగారి తరఫున జనమార్ దినకార్యక్రమ ప్రచురణకై మూడవరాజధాని మేజిస్ట్రేటు విధించిన శిక్షపై బలుభాయి దేశాయిగారు బొంబాయి హైకోర్టులో ప్రధాన న్యాయమూర్తి న్యాయమూర్తి మున్సిరాయును అపీలు ప్రవేశపెట్టెను. అపీలు ప్రవేశపెట్ట నంగీకరింపు మని న్యాయమూర్తులగారు, దేశాయిగారు “అక్రమసంఘమునకు తోడ్పడుట” యనుపదము లకు పరిమిత వ్యాఖ్యానమును గూర్చిన సమస్య గూఢమైనదిని విచించిరి. కపాడియాగారు జనమార్ దిన కార్యక్రమమునేగాక, పోలీసుకమిషనరు నిషేధములకు త్రుతవును నైతము ప్రజలకు తెలియజేసిన విషయములుగా ముద్రించుచు న్నది, అట్టి ప్రచురణ అక్రమసంఘపు చర్యలకట్టు తోడ్పాటు గునో నిర్ణయంపలననవలయును. మేజిస్ట్రేటు తోడ్పాటునయే తీర్మానించుచున్నాడు. చొవరినైతములందు జనము సమావేశము కావలెననికోరుట శిక్షకుని యుద్దేశ్యమై యుండెనా యనుటయు, అట్టి ప్రచురణ క్రిమినలు లా సవరణచట్టము 17 (1) సెక్షన్ క్రిందకి వచ్చునా యనుటయును, న్యాయమూర్తులు పరిశీలించదగినవిషయము న్యాయమూర్తులు అపీలునకు ప్రవేశ మొసగినట్లు, దేశాయిగారు కపాడియాను జామియాపై వదలి పెట్టవలెనని కోరిరి. న్యాయమూర్తులు జామియా పిటిజన్ నంగీకరించి, రు 1000 జామియామీద కపాడియాగారిని వదలవలెనని నిర్ణయించిరి.

(ఆ. ప్రె.)

వల్లభాయి పటేలుగారిని కెయిరా మండలమునుండి నిషేధించుట

144 వ సెక్షన్ ప్రయోగము

అహమ్మదాబాదు, డిసెం 4:—కెయిరామండలమును రెండు మాసములవరకు క్రియంత శల్లభాయి పటేలుగారు ప్రవేశింపరాదని కెయిరామండల మేజిస్ట్రేటు 144 వ సెక్షన్ క్రింద నిషేధపు టు త్రుతవును యీ దినము రాత్రి పటేలుగారికి బారీచేయించినాడు.

పటేలుగారిపై దీని నుల్లంఘింపరు

బొంబాయి, డిసెం 4:—ప్రెస్మన్ విలేజు కెయిరా మండల మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువును గూర్చి క్రియంత శల్లభాయి పటేలుగారిని దర్శింపగా వా డిట్లు నుడివిరి:—

ఈ నిషేధపు టు త్రుతవును నాపై ప్రయోగించుటలో, కెయిరా మేజిస్ట్రేటు అహమ్మదాబాదు మేజిస్ట్రేటున కంటే ఒక మెట్టు మారుడు జరిగినాడు. అహమ్మదాబాదు మేజిస్ట్రేటు నా మాటకు జరిగి, నానోరు నకిట్లు జూచినాడు. కెయిరా మేజిస్ట్రేటు నారాకకే జరిగి, నన్ను నాసంతోషోటికే రానీయ కండ నిరోధించుచున్నాడు. ఉత్తరువు నల్లంఘించవలెనని నాకు ఉల్లాస మున్నును, నాపూర్వనిశ్చితమును నేను విడనాడ దలచుకొనలేను. ఇట్టి ఉత్తరువులు నాకు గురికొన్న రాగల నెలల నేను సందేహంపడుగాని పట్టించుకొని, నాకు తరలైన స్థానమునను, సమయమునకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చువాడను.”

సర్కార్ శల్లభాయి పటేలుగారు కెయిరామండలము నకుపోవు ముద్దేశ్యముతో తర.

(ప్రె. ప్రె.)

భారతీయ పత్రికా సంపాదక సంఘ సమావేశము

బెల్వి కేసులో మేజిస్ట్రేటు తీర్పును నిరసించుట

కలకత్తా, డిసెం 4:—భారతీయ పత్రికా సంపాదక సంఘ కార్య నిర్వాహక వర్గము వారు నేటి సాయంత్రము మొహమడి కార్యాలయమున సమావేశమైరి. క్రియంత రామనందచట్టిగారు రధ్యక్షత వహించిరి. “బొంబాయి క్రానికలు” ప్రతికపై తేబడిన ప్రాసిక్యూషన్ సంపాదక ముద్రాపకులపై శిక్షయు ప్రతికల సక్రమ హక్కులతో అకారణజోక్యము కల్పించుకొనుటయునీ యు చట్ట మునకు యీసంస్థానమున మేజిస్ట్రేటుచేసిన వ్యాఖ్య పరిగదరా యు, కెకోర్టువారు దీనిని ఫువర్మియరైన గావించవలెననియు, బెల్వి కేసు, కపాడియాగారిని వారికిని నకప్తమున గౌరవ పురస్కరముగా తమ సానుభూతి నొసగుచున్నామనియు విధు తీర్మానము గావించిరి.

సదానందతిగారు ప్రభుత్వోద్యోగమును వీడి తమ భర్త పథులది కష్టమై నిర్వహణభారము నహించుచు న్నందులకు యీ సమావేశమునా రామె సభింపించిరి

ఇపు డంతరించిన ప్రతికాశనము వార్తల మట్టుపెట్టుటకు ఉపద్రవకరమైనదనియు, దానికి బదులుగా చట్ట కాస నమును కాననసభివారు ప్రవేశపెట్ట నీయరాదనియు వారు తీర్మానించిరి.

(ప్రె. ప్రె.)

“గృహలక్ష్మీ” కార్యాలయము
బొమ్మబాళ్ళు నెం. 752
ఎస్కూరు, మద్రాసు

THE BEZWADA SOUTH INDIA CHAMPIONSHIP TOURNAMENT, BEZWADA.

The 5th. Annual Tournaments of the above will commence from 21-12-'30. Entries close 9-12-30.

Events:—	Entrance fee
Foot-ball	Rs. 11.
Tennis Gent's Singles ...	Rs. 4.
" " Doubles ...	Rs. 8.
" Mixed	Rs. 8.
" Ladies Singles ...	Rs. 3.
Badminton.	Rs. 5.
Ping-pong.	Re. 1.

No entrance-fee for Wrestling and Swimming.
(Sd.) V. S. MEJMAJI,
Honorary Secretary.

గృహలక్ష్మి

శ్రీలక్ష్మి సచిత్ర మాసపత్రిక
సంపాదకులు.

డాక్టరు కే. యస్. కేసరి
ఏడాదిచదివా రు. 4. మాత్రమే
'గృహలక్ష్మి' కార్యాలయము
పోస్టు బాక్సు నెం. 752
ఎస్కూరు, మదరాసు.

"హనుమాన్ మంత్ర కవచమ్"

దిగంబరసాధువుగవుని మహిమ గలది.

లోక మంతయు ఉద్ధరించుచున్నది!

ఎందరో లక్షలకొలది మానవులకొల్పెలకు పరశ్రవా
ద పై దిగంబర యోగిపుంగవుని మహిమంత్రములకు ఎట్టి

అసాధ్యమైన శాస్త్రములైన
కొనసాగునని అనుభవముపై
ప్రతిమనుజు డెవలగపె
గాక మాకు ఎప్పు యో
గ్యతాపత్రిక త నివర్తనము

లని యెరుగనివారికి శిష్టి గర్వించెదము. బ్రహ్మరాక్షసులు,
కాకినీ, దాకినీ, బాలారిష్టులు మాయమగును. దీనులకు ధన
లాభము, పరమపితృ వ్యాపార స్పృహ, నిరుద్యోగులకు పదు
ద్యోగము, విటకాండ్రకు వశీకరము, బలహీనులకు వీర్యము
త్వము, విశ్వాధరులకు బుద్ధి, గొడ్డాండ్రకు సంతానము, రాజులకు
రాజ్యలాభము, ఏ కోర్కెలకైనను మాకు వ్రాసినచో ఆ
క్షణమందే భగవంతుడు మీకు కుభము చేకూర్చును. యెక్కువ
వర్ణించుట మా కపమృతము. సంపదించువారు దురదృష్టవంతుల
మని విచారించెదరు. ఈ అవకాశము ఎల్లప్పుడు చిక్కదు.
రామకవచం, బంగారుదు, రూ. 8, మహాపురుషుడు శేషములకు
జీవముపోయు సమర్థుడు హనుమాన్ ది నెండిరు రి; రాగిది
రు 2-8-0; బంగారు క్షులం రు 5, దాఖలా లేదా డబ్బు
వాపసిచ్చెదము; దుబావుపర్చునెను.

మరా:—శిరఃస్నానం చేసి అర్చన యివ్వవలెను.

పండిట్ ఆర్యభైరవ ఆశ్రమము

2 వాగావలీ నది ఒడ్డున, చికాకోల్.

ఏలూరులో ఆరోగ్యప్రదర్శనము

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీవారికి బహుమానము

ఏలూరు, డిసెం 2:—ఏలూరులో జరిగిన ఆరోగ్యప్రద
ర్శనమునందు పాల్గొని, ఏలూరు ఉపశాస్త్రములు ఆరోగ్యప్ర
దర్శనములు ఇచ్చి పెక్కుజనములు ఆరోగ్యవంతులు అయ్యి
ఆయుర్వేద ఫార్మసీవారికి (డా. ఎ. లక్ష్మీనారాయణ సాహెబ్ కి
ది) మోక్షిస్తే బహుమతిగా పోతుంటుంది. వారి శిష్యుల
గారిరిత్యన ఎ. వైద్యవాక్కుగారు బహుమతిని శ్రీ మహం
దారు మోక్షి గంగరాజు వారికిచ్చి డొకరినీ. (జి. వి.)

అదోక్షి వార్తలు

(శ్రవణములేఖరి)

నవంబరు 30 లేదా సాయంకాలమున ఆదికృష్ణ రేణు-శ్రీ
యరులందరు నొక బహిరంగభవ బిలికిరి. మునిసిపల్ నటి
పన్ను 6% నుండి 15% కు హెచ్చించబడు నూతనము అందిం
చుచు తీర్చుకొంటుంది. హాగి చాటుకు స్వీయ ప్రస్తుతవర్తిసి
లలో చాల భిన్నమో గూడియుండుట బట్టి విశదపెట్టుకొంటుంది
నదిగా మునిసిపల్ కంఠమువారిని గోరుచు నింకొక తీర్మాన
మును గావించిరి. తుండ్రిగారు యీ ప్రాంతమును వర్ణించు
నత్తుకు వారి సువర్ణించి యీ నిజమును నిన్ను వింతలకు
గాను 20 నుండి ప్రముఖులతో గూడిన రాజ్యబాక వర్ణించు
నిజమింపుటకు. నీటి కృత్యాలు గల ప్రతిగృహమునకును
ప్రస్తుత నీటి పన్ను గాక మరీ కి అలాంటి రేటును విధింపబడు
నినదిగా మునిసిపల్ కంఠమును గోరుచు మరీదొక తీర్మాన
మునుగా గావించబడును.

కుమారుని రూ 7 కు విక్రయించుట

కాపుబాధ

రంగపూరు జిల్లాలోని (చెంగలు) చాల కాలక్రమం
నుండుటచే, కమల్యర గ్రామమునం వొక తండ్రి తనకుమారులలో
నొకని రూ 7 కు విక్రయించి ఆకలితీర్చుకొనెనని "మొహ
మ్మకు"పత్రిక వెలుపుచున్నది. ఈవార్త వ్రాసిన మాస్త్రి
అనితీరుగాడు చెబునీ టెన్సినివారణోహాయములను ప్రభుత్వ
మువారు చూడవచ్చుచో చాలకుంది చనిపోయెదరని చెబు
చున్నారు. (శ్రీ త్రి)

గోపాలదాసు దేశాయిగారి కుమారుడు

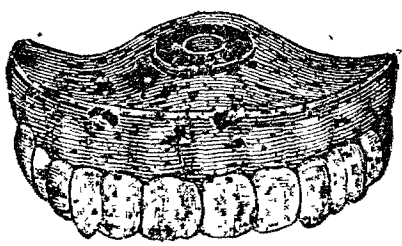
యరవాడ తెయిలునుండి విడుదలచేయబడిరి

బోళ్ళు, డిసెం 1:—నర్సార గోపాలదాసుదేశాయి
గారి పెద్దకుమారుడు శ్రీ నూత్యగారిదేశాయిగారు, బోళ్ళు
లో పెద్దెంబరు 13 వ తేదీన అరెస్టుచేయబడిన వీరిని విడుదల
చేయవలసినదిగ గవర్నరుగారు ఉత్తరువుచేరి. ఈశ్రీ విజిపు
ఇండియాలోకి రానుండ వని ఉత్తరువు చేసి యుండిరి.
ఉల్లంఘించినందుకు అరెస్టుచేసి యరవాడతెయిలులో నుంచి.
విరక్తదనస్వారో తెలుపగోరువ వీరిభార్య బాయి కాంతా
దెనుగారు ప్రభుత్వమువారికి వ్రాయగ, వీరిపైగల నిశ్చయపు
టుత్తరువు తోలనింపబడినయి యరవాడ తెయిలునుండి
విడుదలచేయవలసినదిగ ఉత్తరువు చేయబడినయి (శ్రీ శ్రీ)
వారికడ్డనుండి జవాబువచ్చెను. (శ్రీ శ్రీ.)

ఏకంసి చబిత్ దాసు అందు సన్మ,

సీమకమలములు, నగలవర్ణములు,

112, 113 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు. 4

డెంటాల్ సర్జన్

డాక్టరు జి. కె. పాల్ గి. డి. ఎస్. (ఫారిన్) గాతి
విశ్వాధి యొక డాక్టరు ఏచ్. ఎం. రావుగారు తల్లి
తోనె ఆంధ్ర ప్రదేశ్మునందు శంకార తెయిల్చెదరు.
ఇతర విశేషములకు ఈవిధున విలాసమును వ్రాయవలెను.
మే జి. జి.
డాక్టరు ఏచ్. ఎం. రావు డెంటాల్ సర్జన్,
హైదరాబాద్, బెజవాడ.

చాంబర్లెన్స్ వగ్గు నిశాతిశి కడచిన 50 సంవత్సరములు

కిందట నుండి

ప్రపంచమునందును ఏలూరు వగ్గునిశాతిశి కొలకు.

చాంబర్లెన్స్ కాఫ్ తెమిడి

నే యువయోగిండుచున్నాడు. గొంతులోడ్డి, చొక్కరి
గింతను, రాత్రి పచ్చ దుడ్డులు, కింక వాయువులను, జలు
బులను అభివృద్ధిచేసి అపాయకరముల యిన్ఫ్లూంజా తెం
దలను విమోచములైతు లభింపజేయుచు కాపాడును.
సంతోషముగా నేజింతున్నను, విశ్వాధిరమయిన
దినము లెవ్వయి యిందు చేరయిందలేదు.
ప్రపంచమునందును చాలకాలమునుంచి విశ్వాధిరమైన
విశ్వాధిరమైన అది కొత్తదికాదు, అది తప్పక సుఖ దిచ్చును.
CHAMBERLAIN MEDICINE Co,
Des Moines, Iowa U. S. A.

కులలోప్పికి, అరిసారమునకు పూచీయిననివారికి.
కడుపునొప్పికి ప్రభుమనివారికి

మదనకామేశ్వరి లేహ్యము

బలహీనులపాలిటి కల్పకృతులు—మేహము, నిక్కాక,
నిస్సత్తువ, కుక్కనవ్వులు, అతిమాత్రము మొదలుపాటిని వారిం
మంచిలమును, శిశ్యుగృహిని, సంభోగక క్షిని, సంతానమును గలి
గింతును. 2 డబ్బీలు చాలవును. 20 కులముల డబ్బీలు 1-4-0.
పాలనుగంధి లేహ్యము—రక్తమండికి శ్రేష్ఠ మయినది.
సహమేహము, మేహపాదలు, మచ్చలు, ఇతరవర్ణకములు,
క్షిణ్ణోష్ఠలు, మొదలుపాటిని వారింతును. 4 డబ్బీలు చాలవును.
20 కుల డబ్బీలు. 1-4-0. వి. పి. భర్తలుచేరు.
పి. పి. పి. అందుకో ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిలే-కెల్లూరుజిల్లా

The South Calcutta Industrial Bank Ltd., 31, Ashutosh Mukherji Road, Calcutta. Tele: 400000.

అన్ని రకముల బ్యాంకింగ్ వ్యాపారములు జరుపబడును.

భిక్సెడ్ డిపాజిట్లు, సేవింగ్స్ బ్యాంకు డిపాజిట్లు, లోన్లు ఆకొంటువు భద్రాచాలకు ప్రత్యేక సదుపాయములు గలవు.

ప్రత్యేక లాభములు గల బిల్లులను ఏర్పాటులు:—“వ్యవసాయ, శాస్త్రావిక బిల్లులకాఫి”

- ఈ బిల్లుల తెలుపబడిన తేదీనముపై ఈ కాఫి యొక్క ప్రత్యేక నిబంధనల వనుసరించి 100 కి రు. 9 లు వడ్డీ వచ్చును. 50 - నుండి రు. 1000 లు వరకు బిల్లులు పంపిపెట్టి, ప్రజల ఆమోదమును బడయుటకు పనిచేయు నిత్తుము గలిగిన పలుకుబడి, సామర్థ్యము గల భారతీయుల వద్దనుండి ధరభాముల ఆహ్వానింపబడుచున్నవి.
- 1. అర్హత జరుగు నెల 1 కి జీతము రు. 25 + రు. 10 ప్రయాణపు బట్టె
- 2. నూతన జీతములు " " " 80 + రు. 25
- 3. జిల్లా నూపరింపెండెట్టు నెల 1 కి జీతము రు. 150 + రు. 55 ప్రయాణపు బట్టె.
- 4. డివిజన్ నూపరింపెండెట్టు " " " 275 + రు. 125

ఉద్యోగము అంకిరించబడిన పిమ్మట అన్ని తరగతుల ఉద్యోగములకు పోగోకుడ యుక్తమును. పూర్తి విముక్తులకు మేనేజింగ్ పీఠములు వ్రాయవలెను, ముఖ్య గమనింపు:—ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు ఆంగ్ల భాషయందే వ్రాయవలెను.

మానసశిల్పాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

పెటకులభము! (హస్తాభివ్యంబు) (ప లేకకయ) గుణ మధికము!

శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైత్యకాలకులకు

ఈ మాత్రలు దివ్యామృతము. అత్యధము, అత్యధి, అత్యధి

లింగతలు, అగ్నిమాంధ్యము, అలిదాహము, పెక్కిళ్లు,

సర్వాంగములయందు జలశూయము, పిక్కిలు, పొరవ్వ

ములు, కిరన్ను, వ్రేళ్లు, అడ్డులు, మొదలగు వానియందు

గలిగిడి నొప్పులను పోగొట్టి దేహమును పంచి ఆరోగ్య

మునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును.

ఇంక ఆనేక పీడధులు చేసినవి. అనుభవ ప్రావృ

మగుటచేతను పరమహంసప్రీతి యని చెప్పవచ్చును.

పిక్కిసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

విరుదాహా:—ఆయుర్వేద వైద్యశాలయం,

ఎలకట్టు పోట్ల, నిడుకొలు, (కృష్ణాపట్నం).

బోర్డులచట్టము-రాజకీయ నేరస్థులు

బోర్డులచట్టము రాజకీయ నేరస్థులకు వర్తించదు
జి. ఆర్. వెంకటాచార్యులు సీ. వి. ఇ. ఇల్లు
ప్రాయమున్నాడు :-

రాజకీయ నేరస్థులచే కేసు విన్నవించుటకు బోర్డులు
శిక్షణాపరమైన పరిపాలనావిధానములకు లోబడి
దాడుచున్నందున బోర్డులచట్టము ప్రబలియున్నది. బోర్డు
లు ఆర్థిక రాజకీయ నేరస్థులకు వర్తించదు అని నెల్లూరు నేర
స్థుల బోర్డు తీర్పుచెప్పింది. బోర్డులకు ప్రాధికారమును
బుగ్గించి ఇది వర్తించునని తీర్పుచెప్పింది.

నేరస్థులైన మద్రాసు యీ కేసులు సక్రమమున
తీర్చి ఇచ్చి రాజకీయ నేరస్థులకు వర్తించదు
అట్లు చేయుటలేదు. వాదనలు చేయుటలేదు. గవర్నమెంట్
బోర్డులకు యీవిషయము న్యాయసిద్ధాంతము చేయుటకు
తమ పరిమితమైన న్యాయాధికారము ప్రబలియున్నది.
తేడా హోదాను సేవించి పంపించి నిర్ణయించుటలేదు.
ఈ బోర్డులచట్టము రాజకీయ నేరస్థులకు వర్తించదు
పరిపాలనా అధికారమునకు అన్యాయమునకు నా అభి
ప్రాయము.

బోర్డుల చట్టము ప్రకారముగా, 16 సంవత్సరములు
21 సంవత్సరముల ప్రాయము వ్యవధిలో ఉన్నవారు సేవించు
చో ప్రాధికారములైన నేరస్థులని చెప్పబడుచున్నది.
వారు చేసిన నేరము సాధారణపరిపాలనా కార్యాచరణ
శిక్షకు అర్హమైనదిగా నుండవలెనుగాని
యిట్టి ప్రాధికారములైన నేరస్థులకు
వారు బోర్డులకు శిక్షణాపరమైన పరిపాలనా, బోర్డు
లు చట్టములను నిర్ణయించుటకు సమర్థులు నేరస్థులు
సహజ సిద్ధముగా నేరముచేయు స్వభావము కలిగియుండవలెను.
నేరస్థులకు న్యాయము వారించుచుండవలెను. తేడా వారు
దుర్మార్గుల సా. గత్యమునకు చెడిపోయి నుండవలెను. అట్టివా
రికి బోర్డులు శిక్షణాపరమైన నిర్ణయము సక్రమమున కలు
గజేయవలెనని యుద్దేశము. అట్టివానికి నేరముచేయు స్వభా
వము అందువల్ల నశించునని భావము.

కాని, యీ నేరస్థులకు చెప్పిన రీతిగా యీ రాజకీయ
నేరస్థులకు వర్తించదు ప్రాధికారములైన
ఆయియుండినను, సహజ సిద్ధముగా
నేరస్థులుచేయుట అభ్యాసముకలవారు కాదు.

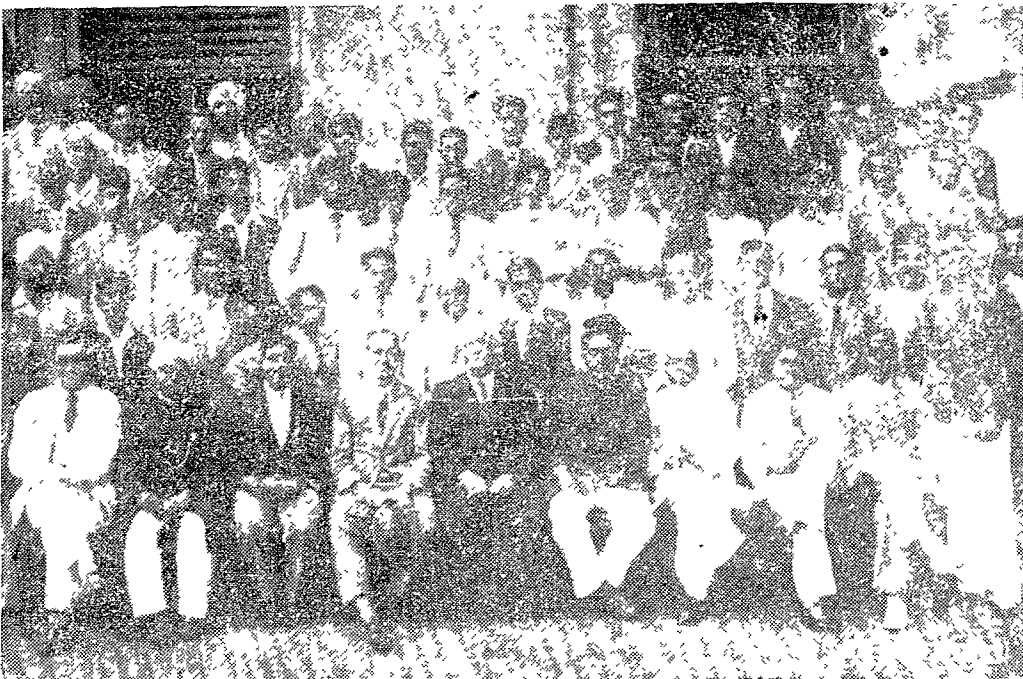
బోర్డులు పాఠశాలలో చేతిపనిలు పరిశ్రమలు నేర్ప
జేయును. క్రమశిక్షణము నియమబద్ధమైన ప్రవర్తనము ఆల
వాటు చేయబడును. సీనియర్లు బోధించుటకు, అని
బోర్డులు చట్టములోనే వివరింపబడినది. కాబట్టి బోర్డులు
శిక్షణాపరమైన నేరస్థుల ప్రవర్తన చక్కబడునని ఎంచుటకు ఆ
కాశముండిన సేగాని బోర్డులు స్కూలుకు పంపింపలేదు.
కాని, యీ రాజకీయ నేరస్థులు తమ చేయుపని ధర్మము
నిర్వహించుటకు సంకల్పముతో బుద్ధిపూర్వకముగా నేరములు
చేసిరి, కనుక వారు స్వభావముకలవారు కాదు. వారికి బోర్డు
లు శిక్షణాపరమైన ప్రయోజనములేదు.

బోర్డులు చట్టమును కాపాడవలెనని తయారు చేసి
నప్పుడు యిటువంటి రాజకీయ నేరస్థులకు వారు ఉద్దేశించ
లేదనుట తేలుచున్నది. ఏ నేరమునకు సాధారణముగా 1 నెలపైరు
శిక్ష సరిపావునో అట్టి నేరములకు బోర్డులు పాఠశాలలో 2
మొదలు 5 సంవత్సరములవరకు నిర్బంధించుట అవసరమై
యుండును.

ఇప్పుడు విధింపబడుచున్న శిక్షలను చూడగా మనయువ
కులను ఏకాగ్ర శిక్షించి జైలుకు పంపుచున్నట్లుగా నున్నది.
ఒకవేళ యీ రాజకీయ నేరస్థులు జైలులో మిగిలిన
వైదీలో కలిసియుండుట మంచిదికాదని గవర్నమెంటువారు
భావించేయెడల జైలులోనే వారికి వేరుగా నొకభాగము ఏ
ర్పాటుచేయవచ్చును. ఈ రాజకీయ నేరస్థులకు బోర్డులు పాఠశాల
నిర్బంధములచే చేతులు పెట్టినవిధముల కాలమువారి
వలన నిర్బంధించవచ్చునని యిట్టి ప్రాయమున్నట్లున్నది.

జైలులోనున్న యీ రాజకీయ నేరస్థులను జైలులు
జైలుపలనన్న మిగిలినవారికి కలభేదము రాజకీయాంధోళనా
వద్దతులగున్న అభిప్రాయభేదమే తప్ప వేరేవికాదు. మిగి
లిన విషయములలో వామ పీఠము సత్ప్రవర్తనకలవాకే కను
క నేరస్థులుచేయు స్వభావము ఏదో యీ రాజకీయ నేరస్థులని
చెప్పటకు వారి క్రమవ్రతను సాహించుట.

చెన్నపురిలో మరణముల సంఖ్య :- నవంబరు
వరకు తేదీలో ఆంధ్రప్రదేశ్ వారములో కాలా అజఙ్ఞాతము
వలన ఒకరు, మలేరియా జ్వరమువలన 3 గురు, యిథర జ్వరము
వలన 45 గురు మరణించిరి.

జాకుహాబుగాడికి వై. ఎం. సి. ఎ. వ్యాఘ్రామ శాఖయందు కేసు జరిగెను. హాబుగారు చేత బోధించి కూర్చోనియున్నారు. (పి. ఎ. ఎ.)

తిరువల్లి కేసులో స్వదేశీ ప్రచారము :- మదరాసు శ్రీ సృష్టి సమితివారి యాజమాన్యమున తులసింగ
మెగమాల్ విధియుండు శ్రీ సృష్టి మూర్తిగాను స్వదేశీ విక్రయశాలను తెరచిరి. (వె. భో. బి.)

తిరువల్లి కేసులో స్వదేశీ ప్రచారము

వస్త్రాలయ ప్రారంభోత్సవము

మదరాసు, డిసెంబరు 4 :- స్వదేశీ వస్త్రాల విక్రయము
మదరాసు, స్వదేశీ తీలవారు ప్రారంభించినది, తిరువల్లి కేసులో
తులసింగ మెగమాల్ కౌంటర్ ద్వారా 18 నెంబరు యింటున్న
శ్రీ సృష్టి సమితి కార్యాలయమునందు కేసుదయము ఎ.
సత్యమూర్తి గారు ప్రారంభించిరి. శ్రీమతి ఆ బుజుమ్మల్ గారు
శ్రీమతి జానమ్మల్, బుచ్చి జగన్నాథదాసుగారు, ఇ. కృష్ణ
య్యంగారు మున్నగువారులు విచ్చిరి.

ఎస్. సత్యమూర్తి గారు ప్రారంభోత్సవము జరపుచు
మన దేశీయ పరిశ్రమల ప్రోత్సహించుట క్యవసరమనియు,
స్వదేశీ తమ మతముగ భారతీయులె. చులెవనియు, మనదేశీ
వస్త్రాలను సుఖమొందుచు మనను మనము గౌరవింపవలెననియు,
అందరను స్వదేశీ ఉద్యమమునకు సహాయము
చేయవలెననియు జెప్పిరి.

పిదప వస్త్రాల విక్రయించబడెను. ఆర్. చిన్నస్వామి
అయ్యంగారు తొందల నొకచీరకొనిరి. అనేకరకముల వస్త్ర
ములు పుస్త్రులగుడ గుంపు చీరలు, కామలు, తువారు
తీరాసులు అనేకరకములు గలవు ఖడ్గవస్త్రములు తమిళ
వాటి ఖడ్గ వస్త్రాలను మునుపటి స్వదేశీ వస్త్రములు
జనరలు స్వదేశీ కంపెనీవాడను సుఖరాచేరి, యితర స్వదేశీ
వస్త్రములుగుడ యిందు గలవు. విక్రయము ప్రతిరోజు 7-11 గ
2-6 గంటలవరకు వ్యాపారము జరుగును.

నెల్లూరు (స్వదేశీ విలేజ్)

సత్యాగ్రహవాదకుల విడుదల

ఎల్లూరులో కోడండరామిరెడ్డిగారు (పూర్వపు సత్యాగ్ర
హవాదకుడు) బళ్లారి జైలునుండి తే 27-11-30 దివి విడు
దలకాబడి నెల్లూరుకు తే 28-11-30 ది రాత్రి విచ్చిరి.

నూకలపాటి లక్ష్మీరెడ్డి నిడిముగిలి బలరామిరెడ్డి
గార్లు విడుదల

శ్రీయుతులు నూకలపాటి లక్ష్మీరెడ్డి (అల్లూరు) నిడిము
గిలి బలరామిరెడ్డి యు. ఏ. (పూటూరు) గార్లు నెల్లూరుకా
రాగ్రహమునుండి తే 27-11-30 దివి విడుదలకాబడి నెల్లూరుకు
తే 28-11-30 ది విచ్చి వారి గ్రామములకు చేరియున్నారు. వీరు
ఉభయులను పూర్వపు జైలుకాంగ్రెసు అధ్యక్షులు.

వానలు

నెల్లూరులో మూడురోజులుగా వానలు కురియు
చున్నది.

కేశవజగదీశ్వరివై జరిమానాబాపి

పూవాడిపా 4 :- కేశవజగదీశ్వరివై రాజకీయ నేర
మునకై విధింపబడిన రు 1000 జరిమానా వివాదమునకు
అతని కులకర్ణాగార కార్యకర్తలసభకు రు 1050 ఒక సంచి
లో నుండిగా, అతని యింటిని జప్తు చేసి అందులోని రు
దాహయలు తీసుకునిగా మిగిలినమును బోధింపబడి
పోయిరి.

(ప్ర. ప్ర.)

వ సం త కు సు మా క ర ము

ఈ యే మాసము, అతిమాత్రము, రాచవరులు, కుక్రవము, కుక్రవము, నరముల బలహీనత, చిరకాలపు తెల్ల తులము, ఈ యే మాసముల చిట్టి చిట్టి కలుగు మూత్రాశయవ్యాధులు మొదలగు మేహరోగములకు పదిసార్లు పదియవధములను తిని వడరక వ్యయములను నొందుటకున్న బంగారు, వెండి, మంచినీటిపులు, పగడములు మొదలగు వీర్యవృద్ధి మైన వస్తువులతో నిర్వహణచేసి నిశ్చయముగ మంచి ఆరోగ్యము నీయగలిగిన "మా వసంతకుసుమాకరము"ను నేవించి కాశ్యపాభిషేకమును పొందుట ఈ మాసమున అనేకులు నేవించి ఆరోగ్యమును పొంది యోగ్యతాపత్రముల నిచ్చియున్నారు. ఈ 1-కి రూ. 20 గా ప్రత్యేకముగ తయారుచేయబడిన 224 రకముల ఔషధములు గలవు—కేటలాగు ఉచితము. పెంక తేనెగర ఆయుర్వేదనిలయము, చింతలూరు, ఆలమూరుపాస్టు, తూర్పుగోదా వరిజిల్లా.

బంగారముతో చేసినది

మ క ర ధ్వ జి ము (జర్నీ)

"దా ని ను ప యో గించిన జ రా మ రణ ము లుండవు"

తులము గొట్టము రు 2.

ర న శా స్త్ర ము.

ఇండియాకు సోల్ ఏజంట్లు: ఆపూర్వ యావధముల స్టాక్ ఉంచువారలు.

ఇండో-జర్నల్ డ్రగ్స్ సోర్సు, పోస్టుబాక్సు 10852 కలకత్తా.

ధ్యమశా
శివరాత్రి
కలకత్తా

మలయచందనము

ర హ స్త్ర ము
గ నేదం
వస్తువు

గ నేరియా (నెగ)కు కుతారము, కి పూటలలో గుణము కలుగును

ప్రత్యాతి పావనం. 100 డబ్బీ 2-4-0. దీని కనుపానం చందనతైలం 100 గ్రాము 3-0-0. రెండవ ఖర్చులలో 5-0-0.

21-1

గంధర్వపార్శవీ, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా

ర సాయన చాయశాల

మేలైన గట్టిచాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి. మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో నెలను మే 15-వ" రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి పొందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు నల్లనుగా చిక్కును.

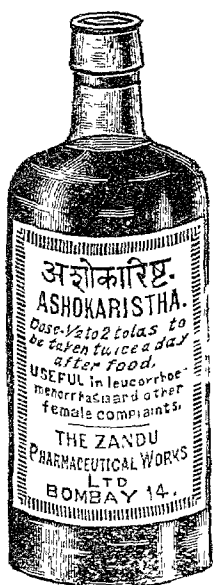
ఒకచిర్రాము మా రంగులను ఉపయోగించినవారు. మా రంగునూలు విన్నా, మరొకరి రకములను ముట్టరు.

130

కాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

జాం డూ గారి ఆశోకారిష్టము

(జై ప జ్య ర త్నా వ ణి)

స్త్రీలకు కలిగే సర్వవిధ దుర్బలములకు సుపయోగించు గొప్ప టానిక్-సంటి డివ్యోవధము. మరన్ని స్త్రీల బహిష్కారముల నన్నిటిని నివారించేయును. కడుపు నొప్పి, ఋతుస్రావము, రక్తస్రావము, సోమరోగములు సహా నివర్తించును.

దీని సుపయోగించుటచేత గర్భహీనతను పోగొట్టి గర్భము ధరింపజేయుగలదు గాన శిశువులు పుట్టెగలవారై వ్యాధులనుండి నిర్ముక్తు లగునరు. స్త్రీలకు ప్రసవము సమ వైక అద్భుతమైన బలము కలగజేయును.

Manufactured by:—

THE ZANDU PHARMACEUTICAL WORKS, LTD.,

Sold everywhere

Bombay 14.

Sole Agents for Madras Presidency:—

దామోదర అండు కంపెనీ,

78, చైనాబజారురోడ్డు, జి. టి. మద్రాసు.

ఈ "కంపెనీ" అనంతపురం—కే రామకృష్ణమాచార్యులు, మచిలీపట్నం—కే. వి. మాణిక్యరావుగారు, బుర్రా ఎక్స్ ప్రెస్ వాక్.

కాకినాడ—లక్ష్మీనారాయణ అండు కంపెనీ.

గుంటూరు—డి ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ స్టోర్సు

ధర్మవరం—వైద్యం హనుమంతరావుగారు.

నరసాపురం—వై. సత్యనారాయణగారు.

నెల్లూరు—డి ఆరియన్ ఫార్మసీ.

తెజనాడ—శ్రీ చంద్రమూర్తిగారు అండు కంపెనీ.

రాజమండ్రి—కేశవరదాసు అండు కంపెనీ,

మొయిగోడ్డు.

తెనాలి—కృష్ణాఫాన్సిస్టేర్సు.

ఏలూరు—చౌదరి కంపెనీ

తణుకు—టి. సత్యనారాయణగారు.

మారుతేరు—డాక్టరు న. రామిరెడ్డిగారు.

విశాఖపట్నం—నూకల మూలయ్యగారు.

మదనపల్లి—ఓ. పట్టాభిరామయ్య అండు సన్సు.

రాజోలు—భారం బ్రదర్సు.

ఇందుపురం—కె.ఆర్. భాస్కరయ్య అండు బ్రదర్సు

నిడదవోలు—కొమ్మూరి వీరభద్రయ్యగారు.

పాలకోలు—వి. వి. నారాయణ అండ్

వి. వి. ఎల్. స్వామి.

అమృతాంజనము

మా అమృతాంజనమును చూచి పోలిక మందులు అనేకములు బయలుదేరినవి. మా స్వచ్ఛ మైన అమృతాంజనమును కొనదలచినవారు ప్రై కనిన ప్రేమమార్కును పరిశీలించి కొనగలరని హెచ్చరించుచున్నాము.

మేనేజరు,

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు.

మేదనకళ

ముప్పిడినము మున్నగు దురభ్యాసములవలన కలిగిన నపుంసకత్వమును, మేహనితాక్కులను, నరముల నిపత్తులను, కుక్రవములను తగ్గించి, రక్తకుద్ధి, వీర్యవృద్ధి కలిగించును. 300 తులముల లేవ్యాము 2-0-0.

ఆనందపార్శవీ, రాయవరం, గోదావరిజిల్లా

సంతానం పుట్టుకుండా 106-1

'కాంట్లా సెప్టిన్'

ఒక్కటే సులభమైన సురక్షితోపాయము

18 మోతాదుల ట్యూబు 1-12-0

ట్యూబులకు ఇతర విషయములకు:—

వి. రామచంద్రరావు, 158, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. సోల్ ఏజంట్లు

ది సోవల్ హైజీన్ సిండికేట్.

ఇతర కమిషన్లు 40% (ప్రొమోషన్లకు మాత్రం 50%)

అపొథుడు!

అద్భుతము!

మలేరియామాత్రలు

క్వయినాగాని రస విష గంధక పాషాణములు గాని కలి యలేదు. శుద్ధమాతృకలతో సిద్ధముచేయబడిన సిద్ధోపధము. మంత్రించినట్లు పనిచేయును. ఒక్కమాత్రతోనే జ్వరము పోవును. మూడుమాత్రలకంటె వాడవక్కరలేదు. వెల 20 మాత్రలు రు 1.

ఆయుర్వేదకుటీరము, తణుకు, పశ్చిమగోదావరి.

మద్రాసుపందెములు

1930-31 సం॥రము

వింటర్ మీటింగ్

శనివారము 6-12-1930

బుధవారము 13-12-1930

శనివారము 17-12-1930

శనివారము 20-12-1930